

الخطاب القرآني وأخطاء المترجمين لمعاني المتشابهات، آيات سورة الرحمن أنموذجاً، مع ترجمة السورة لليونانية

أ.م.د / حسن علي أحمد علي

شعبة اللغة اليونانية الحديثة - قسم اللغات واليونانية والإيطالية
كلية اللغات والترجمة - جامعة الأزهر

الخطاب القرآني وأخطاء المترجمين لمعاني المشابهات، آيات سورة الرحمن أنموذجاً ، مع
ترجمة السورة لليونانية
أ.م.د/ حسن علي أحمد علي

الملخص:

للقرآن معان وطرائق جديدة يكتشفها المرء كلما رجع إليه عند محاولة تفسيره إذ إنّ بلاغاته لا متاهية ولا يمكن فصل معانيه عن ألفاظه لأن معانيه مخبأة في تركيب الفاظه، مما يصعب معه الاكتفاء بتفسير واحد للفظ يقع في آيتين، في آية بمعنى مختلف عن الآية الأخرى. لكن هناك ثوابت في آيات القرآن وألفاظه ليس فيها خلاف وهي ما أطلق عليه العلماء متشابهات الألفاظ أو الوجوه والنظائر، وهي ليست قليلة ولا نادرة لكي نقول أن العين لم تدركها فالقرآن آية في كماله وانسجامه وألفاظه وبسبب هذا يستطيع الإنسان أن يحفظها مع التكرار أو من خلال الفئات التي تعينه على ذلك وهي إحدى الفئات التي يتناولتها هذا البحث.

لقد تتنوع الخطاب القرآني أو أسلوب النداء في القرآن بين الخطاب للعقل وخطاب غير العاقل، حيث شملت آيات القرآن الكريم أواناً متعددة من الخطاب، وهو ما استخدمه العرب فيسائر خطاباتهم، تعددت ما بين ١٥ إلى ٤٠ نوعاً من الخطاب، بين خطاب الله سبحانه وتعالى للناس بصيغة العموم في بعض آيات القرآن، وخطاب الأنبياء والمرسلين عليهم السلام في بعض آخر، وخاطبَ أصنافَ الناس من المؤمنين والكفار والمشركين، وأشار إلى المنافقين في آيات أخرى، وهناك خطاب قرآني لغير العاقل مثل خطاب الله للسموات والأرض، والجبال، والنار والنحل ... الخ.

أتناول في هذا البحث أخطاء مترجمي معاني القرآن والمتشابهات اللفظية للغة اليونانية؛ فمثلاً قوله تعالى في سورة الرحمن {كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِن} الآية: ٢٦ إلى قوله تعالى: {فَبِأَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَبِّدُونَ} الآية ٢٨، كيف يترجم الموت بالنعم (آلاء) دون تعقيب لآلية التي قبلها، والأمثلة كثيرة. إن المترجمين قاموا بترجمة المتشابهات في سورة الرحمن بما يطلق عليه صوتية اللغة التي تختلف في المعنى اللغوي، فكان الصوت مادتها الخام باعتباره وحدة متميزة جمعت بين براعة التشكيل اللغوي وجمال

الجرس الإيقاعي فكان ذلك ضربا من الإعجاز القرآني خاصة في سورة الرحمن ،
The voice of the language ، لكن ليس للقارئ الذي لا يعرف اللغة العربية .
وينقسم البحث إلى أربعة مباحث، **المبحث الأول** في خطأ ترجمة اسم
الرحمن عند مترجمي معاني القرآن إلى معظم اللغات، ولماذا سميت السورة به .
المبحث الثاني في أخطاء ترجمة الخطاب القرآني في مشابهات آيات القرآن ،
المبحث الثالث في أخطاء ترجمة الآيات المشابهات في سورة الرحمن ، وفي
المبحث الرابع ترجمة السورة إلى اللغة اليونانية مع تعليقات الترجمة التي كانت من
نتائج البحث .

The Qur'anic discourse and the mistakes of the translators of the meanings of the similarities – the verses of Surat Ar-Rahman as a model – with the translation of the Surat into Greek

**Ο κορανικός λόγος και τα λάθη των
μεταφραστών των εννοιών των ομοιοτήτων -
τα εδάφια της Σούρατ Αλ-Ραχμάν ως πρότυπο
- με τη μετάφραση της Σούρατ στα Ελληνικά**

Abstract:

The Qur'an has new meanings and methods that one discovers whenever one returns to it when trying to interpret it, as its eloquence is infinite and its meanings cannot be separated from its words because its meanings are hidden in the structures of its words, which makes it difficult for anyone to be satisfied with one interpretation, for example, of a word that falls in two verses, in one a verse in another meaning different from the other verse. But there are constants in the verses and words of the Qur'an where there is no disagreement, which is what scholars called saying similar words or faces and isotopes, which are not few or rare to say that the eye did not realize the Qur'an verse in its perfection , harmony and words and because of this can a person to memorize with repetition or through the categories that help him to do so, which is one of the categories addressed by this research.

The Qur'anic discourse or the style of the call in the Qur'an varied between the speech of the sane and the speech of the non-sane, as the verses of the Holy Qur'an included multiple types of discourse, which is what the Arabs have pronounced and used in all their speeches, there were between 15 to 40 types of discourse Between the addressed of God Almighty (swt) to people in general form in some verses of the Qur'an, the prophets and messengers, peace be upon them, in some

others, and addressed the types of people from Believers, infidels and polytheists, and referred to the hypocrites in other verses. There is a Quranic discourse for the non-rational such as God's speech to the heavens and the earth, mountains, fire and bees ... Etc.

In this research, I deal with the mistakes of translators of the meanings of the Qur'an and the verbal similarities into Greek language, for example, the Almighty says in Surat Ar-Rahman {Whatsoever is on it (the earth) will perish } Verse: 26 to: { Then which of the Blessings of your Lord will you both (jinn and men) deny? } Verse 28 How to translate death with blessings (Alaa) without commenting on the verse before it and many examples. The translators have translated the similarities in Surat Ar-Rahman with the so-called phonetic language that differs in linguistic meaning, so the sound (The voice of the language) was its raw material as a distinct unit, combining the ingenuity of linguistic formation and the beauty of the rhythmic timbre, so this was a kind of Quranic miracle, especially in Surat Ar-Rahman , but not for the reader who does not know the Arabic language, Who understands from translation what I call descriptive and pictorial language.

The research is divided into four sections, the first topic in the error of translating the name of the Ar-Rahman (Most Merciful) when the translated for most foreign languages, and why the Surat was called by it. The second topic in the errors of translation of the Qur'anic discourse in the similarities of the verses, the third topic in the errors of translating the similar verses in Surat Ar-Rahman, and in the fourth section a translation of the Surat into Greek with translation comments that were from the results of the research.

المبحث الأول

إن ترجمة لفظ الجلالة {الرحمن} على مدار آيات القرآن من ضمن إشكاليات الترجمة الكبيرة التي بدت في عدة نسخ بداية من نسخة نيكيتاس NIKETAΣ البيزنطي في القرن الثامن - التاسع الميلادي^(٤) مروراً بنسخة مجمع الملك فهد عام ٢٠٠٠ ثم ختاماً بأحدث ترجمة، ترجمة تفسير المنتخب عام ٢٠٢٢^(٥)، وهي أحدث نسخة ترجمة معاني صادرة من وزارة الأوقاف المصرية التي نجدها مترجمة دون مراجعة ولا تدقيق أو تمحيص وتناولتها في بحث تحت النشر.

في نسخة المنتخب في تفسير القرآن باللغة اليونانية نجد أن لفظ الرحمن ترجم بـ Θεός o Μεγαλόψυχος وهي ترجمة غريبة للفظ الرحمن^(٦) وقد أنت نفس الترجمة في كافة المواقع التي ذكر فيها اسم الله الرحمن^(٧) وهي تتكون من جزئين: صفة μέγας معنى كبير+اسم Θεός معنى روح، أي الإله/الرب ذو الروح العظيمة بمعنى أبسط تستخدم لل العامة بمعنى الشهم أو الكريم أو المتسامح ومرادفاتها، نعم هذا هو المعنى الحرفي للكلمة اليونانية^(٨) وما يقابلها من الكلمة لاتينية magnanimus^(٩)، التي تتكون من الكلمة magnus بمعنى عظيم، animus بمعنى روح. وفي ترجمة نسخة مجمع الملك فهد التي هي في الأساس نسخة ماريانا لاتسيس^(١٠) التي تم تصويبها عن نسخة لاتسيس^(١١)، ذكر وترجم لفظ الجلالة {الرحمن} في ست وخمسين آية، ترجم فقط في ثلاث آيات بما يقابلها بالحروف اليونانية (Arabo-Franco) وبنفس أداة التعريف الخاصة بالاسم المذكور {الرحمن} o Eλ-Pαχμάv، بينما لم يترجم إلى {رحمن} Paχμáv o بدون أداة تعريف عربي بل بأداة تعريف يونيقي o سوى في خمسة عشر آية ولم يذكر لفظ {الرحمن} بما يقابلها من حروف يونانية على مدار ٣٦ ست وثلاثين آية كاملة بل قام المترجم بتفسير معانيه إلى اللغة اليونانية واستطرد في بعض الأحوال وبشكل خاطئ؛ فقد ترجم اسم الله {الرحمن} إلى اللغة اليونانية في بقية الآيات وعلى مدار ست وثلاثين آية من خلال ستة معان:

الأول { الْكَلَّيِ الرَّحْمَة / الْكَلَّيِ الشَّفَقَة } { Παντελεήμων-Παντελεήμονας }
والثاني الرحيم { o } { Ελεήμων } ، والثالث { المحب للرحمة / الرحيم } { o }
(Φιλάνθρωπος) ، والرابع { المحب للبشر / المحسن } { o }
والخامس { الرحيم } { o } ، والسادس { الْكَلَّيِ الرَّحْمَة } { o }
{ Πανοικτίρμονας } ، وفي حالة واحدة تم الوصف في قوله { أو ادعوا الرَّحْمَن } في ثلاثة أشكال معاً فتمت الترجمة هكذا { أو ادعوا الرحمن - الإله الشفوق - الله }
(επικαλεσθείτετος Ραχμάν-o Ευσπλαχνικός θεός-o Αλλάχ .
من الأقوال التي تحدثت عن لفظ الجلالة الرحمن، يقول الإمام الغزالي^(١) رحمه الله،
إن الاسم { الرحمن } هو العطوف على العباد بالإيجاد أولاً، وبالهداية إلى الإيمان
وأسباب السعادة ثانياً، والإسعاد في الآخرة ثالثاً، والإنعم بالنظر إلى وجهه الكريم
رابعاً، بينما يقول ابن عباس^(٤) رضي الله عنه عن الرحمن الرحيم: "هـما اسمـانـ
رقـيقـانـ أحـدهـما أـرقـ منـ الآـخـرـ ، أيـ أـكـثـرـ رـحـمـةـ". وكلمة "رحمن" بالسريانية تكتب:
"نـسـحـنـكـ" ، وتلفظ كما يقال (رحـمـنـ) وتعني رحوم أو رحيم، وهي صيغة مبالغة من
الفعل المزيد "نـسـحـنـ" (رـحـمـ) والذي يحمل نفس معنى فعل "رـحـمـ" باللغة العربية،
ومشتقة من "نـسـحـنـهـهـ" (رحـمـنـوـتـ) وتعني "رحمة". ثانياً، "الرحيم": تكتب كلمة
"الرحيم" السريانية/الآرامية، التي اعتمدت، واتسعت تداولها، في اللغة العربية (مع
تعديل معناها) هكذا: "نـسـحـنـهـ" ، (تلفظ رـحـيـمـ) وتعني "محـبـ" أو "ودودـ".

لكنني لا أجد لما سبق ذكره وآخرين قالوا نفس القول ما يعد مقبولاً لتفسير ذلك
مثلاً على البسمة (بسم الله الرحمن الرحيم) كيف أن الله سبحانه وتعالى يقول في
محكم آياته {إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَا تَعْلُوْ عَلَيْ وَأَنْوَنِي
مُسْلِمِينَ} النمل الآية ٣٠ ! بأن يأتي اسمـانـ من أسمـائـهـ الحـسـنـيـ يـحملـنـ نفسـ المعـنىـ
لنـنـظـرـ فيـ تعـرـيفـ الـأـسـمـاءـ الحـسـنـيـ ، وماـ الفـرـقـ بـيـنـ الـاسـمـ وـالـوـصـفـ وـالـفـعـلـ؟ـ اـسـمـ
(العزيز) في قوله تعالى **﴿ذلـكـ تـعـدـيـرـ الـعـزيـزـ الـعـلـيـمـ﴾** الأنعام: ٩٦ . وكلمة (العزـةـ) في قوله

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلَلَّهُ الْعِزَّةُ جَمِيعًا﴾ فاطر: ١٠. والفعل (تعز) في قوله وَتَعْزُّ مِنْ تَشَاءُ وَتُذْلَلُ مِنْ تَشَاءُ آل عمران: ٢٦. أيضاً، اسم (الرحيم) في قوله تعالى فَلَقَى آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ قَتَابٍ عَلَيْهِ هُنَّا هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ البقرة: ٣٧. وكلمة (الرحمة) (١٥) وَوَأَمَا الَّذِينَ ابْيَضُوا وُجُوهَهُمْ فَقِي رَحْمَةُ اللَّهِ هُمْ فِيهَا حَالِدُونَ آل عمران: ١٠٧. والفعل (يرحم) في قوله: يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلِبُونَ العنكبوت: ٢١. وهكذا اسم الله (الغفار) والاسم (المغفرة) والفعل (يغفر).

وبالقياس على ذلك نجد أن أسماء الله هي: كل ما دل على ذات الله مع صفات الكمال القائمة به مثل: القادر، العليم، الحكيم، السميع، البصير، فإن هذه الأسماء دلت على ذات الله، وعلى ما قام بها من العلم والحكمة والسمع والبصر. أما الصفات: فهي نوعُ الكمال القائمة بالذات؛ كالعلم، والحكمة، والسمع، والبصر، فالاسم دل على أمرين، والصفة دلت على أمر واحد. لكن لفظي الجملة الله والرحمن لا نستطيع تطبيق ذلك عليهما، ومن الأفضل عدم ترجمتهما لمعاني في الترجمة، فلفظ الرحمن هو لفظ جملة مثل (الله) لأننا نجد ذكر لفظ الجملة الرحمن موجود في آيات القرآن التي تتعلق بخلق الكون بل من قبل ذلك عند استواء الرحمن على العرش، ثم نجد آيات القرآن تأتي مع أنبياء الله السابقين على رسالة النبي محمد صلى الله عليه وسلم، فقد ذكر مثلاً في خطاب للنبي صلى الله عليه وسلم وَاسْأَلْنَاهُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ أَلَهُمْ يُعْبُدُونَ الزخرف: ٤٥، كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ حَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَّمٌ لِتَتَلَوَّ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ فُنْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكُّلُّتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٌ الرعد: ٣٠.

خطاب للناس والأمم السابقة: يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُنَقَّبِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفُدَادًا ٨٥ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًا ٨٦ لا يَمْلُكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ الرَّحْمَنَ عَهْدًا ٨٧ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنَ وَلَدًا ٨٨ لَقَدْ جِئْنُمْ شَيْئًا إِذًا ٨٩ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَقَطَّرُنَّ مِنْهُ وَتَتَشَقَّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَذَا ٩٠ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ٩١

وَمَا يَنْبَغِي لِرَحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا أَتَى الرَّحْمَنَ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ . ولننظر أيضاً لهذه الآيات التي بها المعنى نفسه للفظي الحاللة "الله" و"الرحمن": وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادُ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ . وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهُ قَائِمُونَ ﴿١١٦﴾ . قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَنْتُمُؤْلُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ . وَيَنْذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾ .

في مخاطبة الله تعالى لموسى في سورة طه بقوله تعالى ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾، في نفس السورة ها هو هارون النبي الله لبني إسرائيل يعلمهم أن ربهم الله الرحمن ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونٌ مِنْ قَبْلٍ يَا قَوْمَ إِنَّمَا فُتَّنَّتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي﴾ ﴿٩٠﴾ . ﴿قَالَ رَبِّ اخْكُمْ بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَنُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ الأنبياء : ١١٢ .

هنا من الممكن أن نفهم أن اسم الله، الرحمن، هو لفظ جلالة تعرفه الأمم السابقة، لذلك ذكر الاسم في آيات مثل ﴿إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ النمل: ٣٠ .

الآلية لم نجدها {إنه من سليمان وإنه بسم الله الرحيم أو غفور رحيم} لأن ، وهو ما لم نجده في القرآن الكريم ولغته البليغة؛ لأن رب العزة لم يكن ليضع اسمين متكررين بنفس المعنى أو نفس صفات كمال الله وقدرته، يتتأكد ذلك من وصف قوم بالقيس في الآيات بأنهم قوم كافرين في قوله تعالى: وَأَوْتَيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونَ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ ؛ فلماذا يحتاج الله ليخبرهم أنه رحيم ورحيم، بينما قال سليمان: ومن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ .

وخلاصة القول أن لفظ الرحمن لا يمكن ترجمته بأي اسم من أسماء الله الحسنى لأن بقية أسماء الله، فيما عدا لفظ الجلاله، الله، هي صفات كمال للرحمن وقدرته مثل لفظ الجلاله الله، فقد ورد في القرآن ورأينا لفظ جلاله خاص بكل الأمم السابقة للإسلام وبالطبع للمسلمين، وإذا لم يكن كذلك فهل كان اليهود ليشكوا على علمهم وسماعهم بهذا الاسم الله، أيضاً النبي صلى الله عليه وسلم سمي الصحابي الجليل الذي كان يدعى بعد عمر وبعد الكعبة باسم عبدالرحمن (بن عوف)، وهو من المبشرين بالجنة ولم يكن ذلك الاسم معروفاً من قبل.

قول رسول الله صلى الله عليه وسلم لمعاذ ألا أعلمك دعاء تدعو به لو كان عليك مثل جبل أحد دينا لأداء الله عنك، قل يا معاذ: اللَّهُمَّ مَا لِكَ الْمُلْكُ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. رحمن الدنيا والآخرة ورحيمهما تعطيهما من تشاء وتمنع منها من تشاء ارحمني رحمة تعنني بها عن رحمة من سواك. وهنا يخبرنا رسول الله أن الرحمن الله المالك ملك الملوك وهو المعز والوهاب والمذل بيده الفضل والخير، فهو الرحمن في الدنيا وفي الآخرة، ومن صفاته أنه الرحيم أيضاً في الدنيا والآخرة.

المبحث الثاني

أخطاء ترجمة الخطاب القرآني في متشابهات آيات القرآن المتطابقة الألفاظ التي وردت في سبع وتسعين آية في سبع وخمسين سورة^(١٦)، ومن ضمنها سورة الرحمن والتي نتناول المتشابهات الخاصة بها في المبحث الثالث، وقد تناولت في أبحاث سابقاً الآيات المتشابهات والمتطابقة الألفاظ^(١٧)، وقمت بإظهار أخطاء ترجمة المترجمين ولكن هنا سوف أتناول ترجمة تفسير الآيات المتشابهات المتطابقة الألفاظ في نسخة المنتخب في بعض السور، وبالتالي سنرى نفس الشيء كنتيجة من عدم التزام المترجم بمفهوم الآيات الموحد في المعنى.

لنأتعرض لكل الآيات المتطابقة الألفاظ لكنني سوف أذكر أكثر من مثال ما بين آيات في موضعين بنفس السورة أو آيتين في سورتين أو أكثر من آية مشابهة في سورة واحدة مع الترجمة وبأسفل كل ترجمة النص العربي الأصلي الخاص بنسخة المنتخب وسأطلق عليه النص الأصلي والذي سيظهر وجه الخلاف وعدم صواب الترجمة:

بداية، في سورة البقرة: الآياتان رقم ١٤١، ١٣٤ تلْكَ أُمَّةٌ قَدْ حَلَّتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا شُنَّالُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ . ترجمت على النحو التالي:

١٣٤ - لماذا تتشاجرون أنتم أيها اليهود على هؤلاء الناس؟ هؤلاء الناس الذين ماتوا سيحاسبون على أعمالهم، ولن يتم استجوابكم عن أعمالهم.

١٤١. Γιατί εσείς ιουδαίοι φιλονικάτε για αυτούς τους ανθρώπους; Εκείνοι είναι άνθρωποι που έχουν πεθάνει. Εκείνοι θα κριθούν για τις πράξεις τους, και δεν θα ρωτηθείτε εσείς για τις πράξεις τους.

النص الأصلي: ثم ما لكم -أيها اليهود- والجدل في هؤلاء ! فأولئك قوم قد مضوا لسيبلهم، ثم لهم -وحدهم- ما كسبوا في حياتهم، فلن تسألوا عن أعمالهم، ولن يفيدكم شيء منها، ولن يكون لكم إلا ما كسبتم أنتم من أعمال.

١٤١. Γιατί φιλονικάτε για αυτούς τους ανθρώπους; Αυτοί ήταν λαοί που έχουν πεθάνει, και θα λογοδοτήσουν για τις πράξεις τους. Εσείς θα κριθείτε μόνογια τις πράξεις σας.

الحكم عليكم لأفعالكم.

النص الأصلي : ثم ما لكم -أيها اليهود والنصارى والجدل في هؤلاء ؟ فأولئك قوم قد مضوا لسيبلهم، لهم ما كسبوا في حياتهم، ولن تُسألوا عن أعمالهم ولن يفيدكم شيء منها، ولن يكون لكم إلا ما كسبتم أنتم من أعمال.

رأينا كيف عكف المترجم على ذكر اليهود في الآية ١٣٤ بينما تجنب ذكر اليهود أو النصارى في الآية ١٤١ واختلاف ترجمة المعنى والقصد كاملاً.

في الآيتين: ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ البقرة(٥)، لقمان(٥)

5. Εκείνοι που φέρουν αυτά τα χαρακτηριστικά, κατέχουν τα μέσα που τους δημιουργήθηκαν. Εκείνοι θα ανταμειφθούν για τις πράξεις τους και για την πλήρη υπακοή τους στην τήρηση των επιτρεπτών και στην αποτίναξη μάκρυνση από τις απαγορευμένες πράξεις.

٥. أولئك الذين يحملون هذه الخصائص يمتلكون الوسائل التي تعودهم إلى الهدى الإلهية. سوف يكافئون على أفعالهم وعلى طاعتهم الكاملة لمراقبة ما هو مسموح به والابتعاد عن الأفعال المحرمة.

النص الأصلي: هؤلاء الموصوفون بما سبق من صفات، متمكنون من أسباب الهدى الإلهية، مستقررون عليها، أولئك هم وحدهم الفائزون بمطلوبهم ومرغوبهم ثواباً لسعفهم واجتهادهم وامتثالهم الأوامر واجتتابهم النواهى.

5. Είναι οι πιστοί που κάνουν καλές πράξεις, και που θα ευημερήσουν.

٥. المؤمنون هم الذين يفعلون الأعمال الصالحة، والذين سوف يزدهرون.

النص الأصلي: أولئك المؤمنون المحسنون في أعمالهم متمكنون من الهدى الذي جاءهم من ربهم، وأولئك هم - دون غيرهم - الفائزون حقاً.

رأينا الترجمة ناقصة في آية سورة لقمان بما ينقص المعنى والقصد كاملاً.

في الآيتين: ﴿يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾. سورة البقرة ٤٧، ١٢٢.

47. Ω παιδιά του Ισραήλ! Θυμηθείτε την μεγάλη χάρη που σας έκανα, ζώζοντά σας από την τυραννία του Φαραώ. Και σας άρχοντες στην γη, αφού πριν ήσασταν αδύναμοι. Να ευχαριστήσετε Εκείνον που σας χάρισε αυτές τις μεγάλες εύνοιες. Θυμηθείτε ότι έδωσα στους προγόνους σας μεγάλες χάρες,

٤٧. يا بنى إسرائيل! تذكروا النعمة العظيمة التي فعلتها لك، ومعيشتم من طغيان فرعون. وأنتم أسياد الأرض، منذ قبل أن تكونوا ضعفاء. اشكروا الذي منحكم هذه النعم العظيمة. تذكروا أنني أعطيت أسلافكم نعم عظيمة لم

που δεν έδωσα σε κανέναν άλλον. Αυτός ο λόγος απεθύνεται στους Ιουδαίους, ακόμα και στους σύγχρονους.

النص الأصلي : يا بنى إسرائيل انكروا نعمتي التي أنعمت بها عليكم، من إخراحكم من ظلم فرعون وهدايتكم وتمكينكم في الأرض بعد أن كنتم مستضعفين فيها، واشكروا واهبها بطاعتكم له، وانكرروا أنتي أعطيت آباءكم الذين انحدرتم منهم ما لم أعطه أحداً من معاصركم، والخطاب لجنس اليهود وموجه كذلك للمعاصرين للرسول صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .

122. Ω ισραηλίτες, να θυμάστε τις εύνοιές Μας που σας Χαρίσαμε, σώζοντάς από τον Φαραώ, που τον Βουλιάξαμε στην Θάλασσα και σας Δώσαμε το Μαν και τα ορτύκια. Σας Έχουμε στείλει τους προφήτες, και σας Έκαναεκλεκτούς Μου, όπου από σας Διάλεγα προφήτες.

١٢٢. يَا أَيُّهَا الْإِسْرَائِيلِيُّونَ, اذْكُرُو
نَعْمَنَا الَّتِي مَنَحْنَاكُمْ إِيَاهَا, خَلْصَنَاكُمْ
مِّنْ فَرْعَوْنَ, أَغْرَقْنَاهُ فِي الْيَمِّ وَأَعْطَيْنَاكُمْ
الْمَنَّ وَالسَّمَانَ . لَقَدْ أَرْسَلْنَا لَكُمُ الْأَنْبِيَاءَ,
وَجَعَلْنَاكُمْ مُخْتَارِينَ لِيَ, حِيثُ اخْتَرْتُ
مِنْكُمْ أَنْبِيَاءَ .

النص الأصلي: يا بنى إسرائيل انكروا نعمتي العظيمة التي أنعمت بها عليكم بإخراحكم من ظلم فرعون وإغراقه، وإعطائكم المن والسلوى، وبعث الأنبياء فيكم، وتعليمكم الكتاب. وغير ذلك مما شرفتكم به، وأنى فضلتكم -وقتاً من الزمان- على الناس في جعل مصدر النبوات منكم.

رأينا المترجم ترجم بنى إسرائيل بلفظ Ω παιδιά του Ισραήλ وقد نقشتها من قبل^(١٨) وهي لا تتناسب مع ترجمة بنى إسرائيل واستشهدت في ذلك بنفس المصطلح في الإنجيل المكتوب أساساً باللغة اليونانية نفسها^(١٩) بينما في الآية الثانية ترجمتها بالإسرائيлиين واختلاف ترجمة المعنى والقصد كاملاً، كذلك في الآية الأولى المخاطبة لليهود والمعاصرين للرسول لكن المترجم لم يوضح ذلك.

في الآيتين: خالدين فيها لا يخفف عنهم العذاب ولا هم يُنظرون (٦٢) (آل عمران، ٨٨)

162. Θα συνεχίσουν να έχουν αυτή την κατάρα κατά την διάρκεια της ζωής, κατηγορία της Κρίσεως, θα έχουν αυστηρή τιμωρία. Δεν θα υπάρχει καμία καθυστέρηση ούτε αναβολή για την τιμωρία τους.

٦٢. سيستمرون في الحصول على هذه اللعنة طوال الحياة، وفي يوم القيمة، سيكون لهم عقاب شديد. لن يكون هناك تأخير أو تأجيل لعقوبتهم.

النص الأصلي: وسيستمرون في هذه اللعنة وفي النار لا يخفف عنهم العذاب، ولن يمهلوا أو يؤخرها، ولو طلبو الإمهال والتأخير لن يجابوا إليه.

88. Θα ζήσουν αιωνίως με αυτήν την κατάρα. Η τιμωρία τους δεν θα επαλλαγούν.

٨٨. سوف يعيشون إلى الأبد مع هذه اللعنة. لن يتم تخفيف عقوبتهما، ولن يتم تبرئتهما.

النص الأصلي: لا تفارقهم اللعنة، ولا يخفف عنهم العذاب، ولا هم يمهلون. هنا المترجم حافظ لحد كبير في ترجمة آية سورة البقرة مع النص الأصلي بينما قدم تفسير آخر في آية سورة آل عمران.

والآياتان: وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ. سورة المائدة (١٠، ٨٦)

10. Όσον αφορά εκείνους που αρνούνται την πίστην στην θρησκεία του, και τασημάδια που αποδεικνύουν την Μοναδικότητά Του και την αποστολή που αποκάλυψε, θα τους τιμωρήσει με την κόλαση, όπου θα μείνουν αιωνίως.

١٠- أما أولئك الذين ينكرون الإيمان بدينه، والعلامات التي ثبتت وحدانيته والرسالة التي أوحى بها، فسوف يعاقبهم بالجحيم، حيث سيبقون إلى الأبد.

النص الأصلي : والذين جحدوا دينه، وكذبوا بآياته الدالة على وحدانيته، وصدق رسالته، فأولئك هم أهل جهنم المخلدون فيها.

86. Εκείνοι που δυσπιστούν στον Αλλάχ και στους προφήτες Του, και δεν αναγνωρίσουν τα σημάδια Του, θα τιμωρηθούν στην κόλαση.

٨٦- أولئك الذين لا يتقدون بالله وأنبيائه، ولا يعترفون بآياته، سيعاقبون في الجحيم.

النص الأصلي: والذين جحدوا بالله ورسله. وأنكروا أدلةه التي أنزلها عليهم هداية للحق هم - وحدهم - الملزمون للعذاب الشديد في جهنم.

رغم أن الآيتين في نفس السورة لكن الترجمة أو التفسير مختلف تماماً،
هناك وعيد مباشر من رب العالمين على لسان المتكلم ولكن المترجم لم يع ذلك
وحتى الترجمة غريبة كأنها ترجمة شخصية بعيدة عن الأصل المترجم.
الأصل العربي المترجم منه هو: والذين جحدوا دينه، وكذبوا بأياته الدالة
على وحدانيته، وصدق رسالته، فأولئك هم أهل جهنم المخلدون فيها.(الآية ١٠)،
والذين جحدوا بالله ورسله. وأنكروا أدلة التي أنزلها عليهم هداية للحق هم - وحدهم
- الملزمون للعذاب الشديد في جهنم.^(١٩)

ففي الآيتين: فَأَخْذَنَهُمُ الرَّجْفَةُ فَاصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ سورة الأعراف ٧٨، ٩١
78. Τότε τους ἐπιασαν σεισμοί καὶ σωριάστηκαν μπρούμυστα στο πτώμα των σπιτιών τους.
ثم اشتعلت بهم الزلزال وترامت وجوههم على جثة منازلهم.

النص الأصلي: فأخذتهم الزلزال الشديدة، فأصبحوا في دارهم ميتين خامدين.
91. Αυτοί ἀξιζαν την τιμωρία, τους ἐπληξε ο Θεός με σεισμούς,
καισωριάστηκαν μπρούμυστα στα πτώματα των σπιτών τους.
لقد استحقوا العقاب، وضربهم الله بالزلزال، وكانوا مكسين على وجهم على جث منازلهم.

النص الأصلي: هنا حُقِّت عليهم كلمة العذاب، فأصابهم الله بزلزلة اضطررت لها
قلوبهم، فصاروا في دارهم منكبين على وجوههم لا حياة فيهم.
طبعاً فكرة أن الزلزال من الممكن أن تكون حارقة لوجود ما يشبه البراكين فهذا وارد
أو أن تكون خاسفة فهذا أيضاً وارد وبشكل أكبر لكن أن يتم التفسير في الحلمين
بنحو مغاير فهذا غير جائز أو مطلوب في ترجمة تفسير عقاب واحد على مدار
آيات القرآن.

في الآيتين: وَنَرَعَ يَدُهُ فَإِذَا هِيَ بِيَضَاءٍ لِلنَّاظِرِينَ. سورة الشعراء (٣٣)،
الأعراف (١٠٨)

33. Και **έβγαμε** ο **Μωυσής** το χέρι του από την τσέπη του, και φάνηκε κατάλευκο για εκείνους που ήταν συγκεντρωμένοι.

٣٣- وأخرجنا موسى يده من جيبه وبدت بيضاء للمجتمعين.

النص الأصلي: وأخرج موسى يده من جيبه آية ثانية، فإذا هي بيضاء، اشتد بياضها من غير سوء، حتى بهر الناظرين.

108. **Ἐβγαμε το χέρι του** από την τσέπη του, και ήταν κατάλευκο στα μάτια του Φαραών και εκείνων που ήταν παρόντες.

١٠٨. أخرجنا يده من جيبه ، وكانت بيضاء نقية في عيون فرعون والحاضرين.

النص الأصلي: وأخرج يده من جيبه، فإذا هي ناصعة البياض تتلألأً للناظرين.

في آية الشعراء، هنا أخطاء غريبة، المترجم يصرف الفعل بضمائر المتكلم الجمع مع اسم غائب في حالة الفاعل المفرد والترجمة غريبة بأن موسى أخرج يده وكانت بيضاء ولم يشير المترجم لخروجها من قبل للدلالة على الآية في ذلك. في آية الأعراف ما زال المترجم مصرًا على أننا (الحق سبحانه وتعالى) أخرجنا يده فكانت بيضاء لمن؟، هذه المرة لجمهور المشاهدين أمثل فرعون وأمثاله.

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفَضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍ مِنْهُ مُرِيبٌ (١١٠) هود

110. Σου επιβεβαιώνουμε Προφήτα ότι έχουμε αποκαλύψει το Τορά στον Μωυσή. Ο λαός του διαφώνησαν μεταξύ τους μετά από αυτόν στην ερμηνεία του، διότι ακολούθησαν τις διεστραμμένες επιθυμίες τους. πολλοί από εκείνους απομακρύνθηκαν από το δίκιο. Αν δεν ήταν η υπόσχεση του Αλλάχ να καθυστερήσει την τιμωρία τους μέχρι την Ημέρα της Κρίσεως، θα είχε επισπεύσει την τιμωρία τους، όπως έγινε και με τους λαούς που προγήθηκαν. Αυτοί που έχουν το Τορά έχουν ανησυχητικές αμφιβολίες.

١١٠ . نؤكد لك أيها النبي أننا أنزلنا التوراة على موسى. اختلف شعبه مع بعضهم البعض من بعده في تفسيرها ، لأنهم اتبعوا رغباتهم المنحرفة. وكثيراً منهم ابتعدوا عن العدالة. ولو لا وعد الله بتأخير عقابهم إلى يوم القيمة لجعل بعقابهم كما كان الحال مع الشعوب التي سبقتهم. أولئك الذين لديهم التوراة لديهم شكوك مقلقة.

النص الأصلي: ونؤكد لك - أيها النبي - أننا أعطينا موسى التوراة، فاختلف قومه من بعده في تفسيرها ومعناها، حسب أهوائهم وشهواتهم، كل يريد إخضاعها لشهوته، فتقرقوا شيئاً، وابتعد الكثير منهم عن الحق الذي جاءتهم به، ولو لا وعد من الله سابق بتأخير عذابهم إلى يوم القيمة، لحل بهم في دنياهم قضاء الله وحكمه بإهلاك المبطلين ونجاة المحقين، كما حل بغيرهم من الأمم التي جاءتهم بها، بعد اختلف أسلافهم في فهمها وتحريفهم لها، مما جعل إدراك الحقائق منها أمراً عسيراً. وإن هؤلاء الذين ورثوا التوراة لفِي حيرة وبعِد عن الحقيقة.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاحْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَعَظِيْرَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٌ ﴿٤٥﴾ فُصِّلَتْ

45. Έχουμε δώσει στον Μωυσή το Τορά, όμως ο λαός του διαφώνησαν περίαυτού του βιβλίου. Και η διαφορά τους, ω Μουχάμμαντ, θα είχε λαθεί, αν δεν ήταν ο Λόγος του Κυρίου σου που είχε προηγηθεί. Όμως, αυτοίέχουν ανησυχητικές αμφιβολίες γι' αυτό το βιβλίο.

٤٥- أعطينا موسى التوراة ، لكن قومه اختلفوا حول هذا الكتاب. وكان اختلفهما يا محمد خطأً لو لا كلمة ربكم التي سبقته. لكن لديهم شكوك مقلقة حول هذا الكتاب.
النص الأصلي: أقسم: لقد آتينا موسى التوراة فاختلف فيها قومه، ولو لا قضاء سبق من ربكم - يا محمد - أن يُؤخر عذاب المكذبين بك إلى أجل محدد عنده، لفصل بينكم وبينهم باستئصال المكذبين، وإن كفار قومك لفي شك من القرآن موجب للقلق والاضطراب.

المترجم قام باختصار التفسير رغم أهميته في تعريف المسلم بأن الآية تعود أيضاً على كفار قريش وليس اليهود فقط.

قال ربِّ فَأَنْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُونَ . الحجر ﴿٣٦﴾، سورة ص: الآية ٧٩

36. Είπε ο Ιμπλίς: Κύριέ μου, δώσε μου αναβολή ως την Ημέρα που θα αναστηθούν.

قال إبليس: يا ربِّ أرجئني إلى اليوم الذي يبعثون فيه.

النص الأصلي : قال إبليس - وهو المتمرد على طاعة الله: يا خالقي، أمهلني ولا تقبضني إلى يوم القيمة، يوم يبعث الناس أحياء بعد موتهم.

79. Είπε ο Σατανάς: Θεέ μου δώσε μου αναβολή μέχρι την Ημέρα που θα αναστηθούν.

قال الشيطان: يا إلهي أعطني تأجيلاً إلى اليوم الذي فيه يبعثون.

النص الأصلي : قال إبليس: ربِّ أمهلني ولا تمنتي إلى يوم البعث.

هذا بادر المترجم في آية سورة(ص) بذكر إبليس على أنه الشيطان، فخالف المفهوم الذي شرحه المفسر في تفسير آية سورة الحجر التي تعتبر وصفاً دقيقاً لما تم بين الله عز وجل وإبليس في حضور آدم والملائكة عليهم السلام.

في سورة الشعراة سوف أقوم بترجمة ما قام به المترجم ومدى قصده عن عمد ليخرج النص من توازنه ومدى جمال سورة الشعراة وآياتها التي لها مدلولات كثيرة وذكر الأنبياء السابقين وفيها خطاب موحد للنبي محمد صلى الله عليه وسلم بصورة خاصة، كيف يكون اسم السورة الشعراة بما يحمله من معنى الشعر ويأتي المترجم لتقديمها بالعديد من الترجمات التي قضت على وحدة السورة في مفهومها ورنين آياتها حتى بالنسبة لل المستمع أو القارئ العربي مما بالكم بالمستشرق أو غيره.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ الشعراة

8. Η βλάστηση είναι ένα σημάδι μεγάλο, που αποδεικνύει την ύπταρξη του Αλλάχ του Παντοδύναμου. Πολλοί άνθρωποι δεν πιστεύουν.

الترجمة: الغطاء النباتي علامة عظيمة على وجود الله تعالى. كثير من الناس لا يؤمنون.

النص الأصلي: إن في إخراج النبات من الأرض دلالة عظيمة على وجود الخالق القدير، وما كان أكثر القوم مؤمنين.

إِنْ فِي ذَلِكَ لَأَيْةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ الشعرا

67. Αυτή η πράξη του Θεού περιέχει διδακτικό μάθημα για εκείνους που επιθυμούν, αλλά οι περισσότεροι δεν θα πιστέψουν.

الترجمة: يحتوي فعل الله هذا على درس مفيد لأولئك الذين يرغبون، لكن معظمهم لن يؤمنوا.

النص الأصلي: إن في ذلك التصرف الإلهي العجيب لعبرة لمن أراد أن ينتفع، وما كان أكثر القوم مصدقين.

إِنْ فِي ذَلِكَ لَأَيْةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ الشعرا

103. Όλα αυτά που αναφέρθηκαν για τον Αβραάμ είναι περιέχουν διδακτικά μαθήματα για εκείνους που θέλουν να πιστέψουν. Όμως οι περισσότεροι δεν θα πιστέψουν.

الترجمة: كل ما ذكر عن إبراهيم يحتوي على دروس تعلمية لأولئك الذين يريدون أن يؤمنوا. لكن معظمهم لن يصدقا.

النص الأصلي: إن فيما ذكر الله من نبأ إبراهيم لعظة وعبرة لمن أراد أن يتعظ ويعتبر، وما كان أكثر قومك الذين تتلو عليهم هذا النبأ مذعنين لدعوتك.

إِنْ فِي ذَلِكَ لَأَيْةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ الشعرا

121. Και αυτό που αναφέραμε είναι ένα σημάδια για την παντοδυναμία του Αλλάχ. Οι περισσότεροι όμως δεν πιστεύουν.

الترجمة: وما ذكرناه هو علامة على قدرة الله الكلية. لكن معظم الناس لا يصدرون. **النص الأصلي:** إن فيما ذكره القرآن من نبأ نوح لحجة على صدق الرسل وقدرة الله، وما كان أكثر الذين تتلو عليهم هذا القصص مؤمنين.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ الشعرا

174. Αυτή η τιμωρία που τους έπληξε, δείχνει την παντοδυναμία του Θεού. Οι περισσότεροι άνθρωποι όμως δεν θα πιστέψουν.

الترجمة: هذا العقاب الذي أصابهم يظهر قدرة الله المطلقة. لكن معظم الناس لا يصدقون.

النص الأصلي: إن في ذلك العقاب الذي نزل بالقوم لحجة تدل على تمام قدرة الله، وما كان أكثر قومك مصدقين بدعوتك.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ الشعرا

190. Η τιμωρία που έπλεξε την φυλή της Αλ-Άϊκα, είναι ένα σημάδι για την παντοδυναμία του Αλλάχ. Οι περισσότεροι άνθρωποι, όμως, δεν πιστεύουν.

الترجمة: العقاب الذي أصاب قبيلة الأيكه هو علامة على قدرة الله المطلقة. ومع ذلك، فإن معظم الناس لا يؤمنون.

النص الأصلي: إن فيما نزل بأصحاب الأيكه من العقوبة -جزاء تمردهم- لدليل على كمال قدرة الله، وما كان أكثر قومك مصدقين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾ الشعرا

9. Ο Προστάτης σου θα τιμωρήσει εκείνους που αρνούνται την πίστη. Ο Κύριός σου Είναι Παντοδύναμος και Φιλεύσπλαχνος.

الترجمة: سوف يعقوب حاميك أولئك الذين ينكرون الإيمان. ربكم سبحانه وتعالى رحيم.

النص الأصلي: وإن مالك أمرك وحافظك لهو المنقم من المكذبين المتغاضل بالرحمة على المؤمنين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ الشعرا

68. Ο Δημιουργός σου είναι ο Παντοδύναμος και ο Φιλεύσπλαχνος.

الترجمة: خالقك هو القدير والرحيم.

النص الأصلي: وإن خالقك وربك لهو القوى في الانتقام من المكذبين، المنعم بالرحمات على المؤمنين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ الشِّعْرَاءُ

104. Ο Αλλάχ είναι Ικανός να εκδικηθεί τους άπιστους διότι είναι Πανίσχυρος και Φιλεύσπλαχνος.

الترجمة: الله قادر على الانتقام من الكفار لأنه سبحانه وتعالى رحيم.

النص الأصلي: وإن ربكم لهو القادر على الانتقام من المكذبين، المتفضل بالإنعم على المحسنين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ الشِّعْرَاءُ

122. Ο Θεός σου είναι Παντοδύναμος και μπορεί να εκδικηθεί κάθε αλαζονικό άνθρωπο. Και είναι Φιλεύσπλαχνος μαζί με τους ενάρετους.

الترجمة: إلهكم سبحانه وتعالى ويمكن أن ينتقم من أي شخص متجرف. وهو رحيم بالصالحين.

النص الأصلي: وإن ربكم لهو القوى في الانتقام من كل جبار عنيد. المنعم بأنواع الفضل على المتقين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ الشِّعْرَاءُ

140. Ο Κύριός σου είναι ο Παντοδύναμος που τιμωρεί τους τυράννους، και είναι Φιλεύσπλαχνος για τους πιστούς.

الترجمة: ربكم سبحانه وتعالى الذي يعاقب الطغاة، وهو رحيم بالمؤمنين.

النص الأصلي: وإن ربكم لهو القاهر للجبارين، الرحيم بالمؤمنين.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾ الشِّعْرَاءُ

159. Ο δημιουργός σου είναι Παντοδύναμος، και μπορεί να εξοντώσει τους άπιστους και Φιλεύσπλαχνος που δείχνει έλεος στους πιστούς.

الترجمة: خالقك هو القدير، ويمكنه إبادة غير المؤمنين، والرحماء الذين يرحمون المؤمنين.

النص الأصلي: وإن خالقك لهو القادر على إهلاك الجاحدين المتفضل بإنجاء المتقين.

وَإِنْ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ الشعرا

175. Ο Θεός σου είναι Παντοδύναμος και Φιλεύσπλαχνος για τους πιστούς.

الترجمة: إلهك قادر ورحيم بالمؤمنين.

النص الأصلي: وإن ربک لهو الغالب على كل شئ. المتصرف بالرحمة الكاملة فيعاقب المذنبين، ويثيب المؤمنين.

وَإِنْ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ الشعرا

191. Ο Κύριός σου είναι ο μοναδικός Πανίσχυρος, και Φιλεύσπλαχνος.

الترجمة: ربک وحده سبحانه وتعالى ورحيم.

النص الأصلي: وإن ربک لهو المتردد بالقوة والغلبة المنعم بالرحمات على المؤمنين. هكذا نجد المترجم لم يقدم تقسيراً متناسب مع الآيات وأضاف معاني أضفت من قيمة المعنى المفهوم بشكل عظيم من الآية نفسها لو ترجم معنى واحد لكل الآيات المتشابهات.

المبحث الثالث :

خرج رسول الله صلى الله عليه وسلم على أصحابه، فقرأ عليهم سورة الرحمن من أولها إلى آخرها فسكتوا فقال: لقد قرأتها على الجن ليلة الجن فكانوا أحسن مردوداً منكم، كنث كلما أتيت على قوله فبأي آلاء ربكما تكذبان قالوا: لا بشيء من نعمك ربنا نكذب فلأك الحمد.. أخرجه الترمذى وقال:(حديث حسن)

عن قتادة، قال: "سُئلَ أَنَّسٌ كَيْفَ كَانَتْ قِرَاءَةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَقَالَ: «كَانَتْ مَدًّا»، ثُمَّ قَرَا: {بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ} [الفاتحة: ۱] يَمْدُدُ بِسْمِ اللَّهِ، وَيَمْدُدُ بِالرَّحْمَنِ، وَيَمْدُدُ بِالرَّحِيمِ"

تم ترجمة الكلمة (آلاء) بالنعム كما تكررت مراتاً وتكراراً في الآيات التالية بشكل مختلف في المعنى المفهوم في أماكن مختلفة. لذلك، سيكون من المفيد أن نفهم في البداية مدى اتساع هذه الكلمة في المعنى وما هي ظلال المعنى المختلفة التي تحتوي عليها، فقد أوضح علماء المعجم والمعلقون بشكل عام على أنها تعني "النعم" و"المكافآت"، وقد أعطى المترجمون نفس هذا المعنى لهذه الكلمة، حيث ورد نفس الشيء عن ابن عباس، قتادة وحسن بصري. لكن حجتي الرئيسية التي تدعم المعنى الذي سوف أوضحه في ترجمة متشابهات سورة الرحمن هي قول النبي الكريم بأن الجن عند سماع هذه السورة التي تلاها استجابوا لها في حين أن المسلمين والصحابة قد دهشوا لما فيها من خطاب جامع لقدرات الله وعظمته ونعمه وبركاته وما ينفع الكلام ولا يفي حق الله منذ بداية خلقه للكون و لآدم والجن والشمس والقمر والنجوم والحياة والموت والثواب والجنان ... الخ. لذلك كلمة آلاء هي القوة وعجائب القوة، أو مظاهر ممتازة للقوة فقد أفاد ابن جرير الطبرى أن ابن زيد أخذ عبارة بأى آلاء في معنى فبأى قدرات الله، وقال بذلك الإمام الرازى أيضًا بهذه الملاحظة في شرحه: "هذه الآيات لا تصف النعم بل قدرات آيات الله ، وفي تعليق آخر ، قال؛"هذه تصف عجائب القوة وليس البركات. بينما معناها الثالث هو الفضيلة والصفات الجديرة بالثناء والولاية.

وهكذا، أخذنا هذه الكلمة بأوسع معانيها وقمنا بترجمتها بشكل مناسب مع مراعاة السياق الذي تحدث فيه، ولكن في بعض الأماكن. قد يكون للكلمة آلاء العديد من الحواس في مكان واحد، لكن بسبب قيود الترجمة، كان علينا أن نعتمد معنى واحداً فقط ونضع تفسيراً له بالإضافة حتى نحافظ على جمال السورة وتناغم

الأصوات في اللغة اليونانية أيضاً مثلها مثل تناجم اللغة العربية حتى يستمتع قارئ الترجمة بنفس وقع صوتيات السورة. هذه الآية المتكررة نجدها تتكرر بعد الإشارة إلى خلق الأرض واتخاذ أفضل الترتيبات لتزويد المخلوقات بالأحكام، قيل: "أي من آلاء من ربك تنكر" هنا، لم يتم استخدام آلاء في معنى النعم فقط ولكن أيضاً في معنى مظاهر قوة آية الله سبحانه وتعالى وصفاته الجديرة بالثناء والذكر.

ترجمة سورة الرحمن O Αλ Ραχμάν

I. Ο Αλ Ραχμάν,	الرَّحْمَنُ ﴿١﴾
2. έχει διδάξειτο Κοράνιο. * ^{۱۰}	عَلَمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾
3. Έχει δημιουργήσει τον άνθρωπο. * ^{۱۱}	خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾
4. Του δίδαξε τον τρόπο να εκφράζεται (την ομιλία και τη νοημοσύνη, καθαρά και έξυπνα), * ^{۱۲}	عَلَمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
5. (δημιούργησε) τον ήλιο και τη σελήνη που ακολουθούν έναν υπολογισμό (με ακρίβεια πορεία). * ^{۱۳}	الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِخُسْبَانٍ ﴿٥﴾
6. Και τα άστρα* ^{۱۴} και τα δένδρα, (όμοια και τα δύο) υποτάσσονται στο θέλημα Του.	وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدُانِ ﴿٦﴾
7. Και τον ουρανό τοποθέτησε ψηλά και έχει οργανώσει την ισορροπία (της δικαιοσύνης) * ^{۱۵}	وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾
8. ότι δεν μπορείτε να παραβιάσετε στην ισορροπία,	أَلَا تَطْغُوا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
9. αλλά ζυγίστε τα πράγματα(τα πάντα) δίκαια και μην μειώσετε την ισορροπία . * ^{۱۶}	وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾
10. Και είναι αυτός που έχει απλώσει τη γη για τα πλάσματα Του.	وَالْأَرْضَ وَصَدَ لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾
11. Εκεί μέσα είναι φρούτα και φοινικόδενδρα που έχουν θήκες,	فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَائِ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
12. Επίσης, μια ποικιλία από καλαμπόκι με τόσο φλοιό όσο και σιτηρά, και τα μυρωδάτα φυτά.	وَالْخَبَبُ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾
13. Τότε, Ποια από τα ευεργετήματα (εύνοιες) του Κυρίου σας* ^{۱۷} θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίν) θα αρνηθείτε;* ^{۱۸}	فَبِأَيِّ أَلَاءِ رَبُّكُمْ تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾
14 . Δημιούργησε τον άνθρωπο από άργιλο σαν αγγειοπλαστική, * ^{۱۹}	خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَارِ ﴿١٤﴾

15. Και δημιούργησε τα Τζίνν από τη φλόγα της φωτιάς (χωρίς καπνό). * ³⁰	وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾
16. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και θαύματα της εξουσίας Του * ³¹) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمْ ۖ ثُكَدِبَانِ ﴿١٦﴾
17. (Είναι) ο Κύριος των δύο Ανατολών και ο Κύριος των δύο Δύσεων! * ³²	رَبُّ الْمُشْرِقِ وَرَبُّ الْمُغْرِبِينَ ﴿١٧﴾
18. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και Δυνάμεις Του) του Κυρίου σας* ³³ θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمْ ۖ ثُكَدِبَانِ ﴿١٨﴾
19. έκανε τις δύο θάλασσες (του γλυκού και του αλμυρού νερού) έτσι ώστε να συναντηθούν,	مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾
20. και όμως υπάρχει ένα εμπόδιο μεταξύ τους που δεν μπορεί να ξεπεράσουν. * ³⁴	بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾
21. Τότε, Ποιες από τα ευεργετήματα (εύνοιες) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمْ ۖ ثُكَدِبَانِ ﴿٢١﴾
22. Από αυτές (τις θάλασσες) Βγαίνουν μαργαριτάρια* ³⁵ και κοράλλια. * ³⁶	يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾
23. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ³⁷	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمْ ۖ ثُكَدِبَانِ ﴿٢٣﴾
24. Σ' Αυτόν ανήκουν τα πλοία* ³⁸ που είναι πανύψηλα στη θάλασσα σαν βουνά.	وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُشَائِثُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾
25. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και γενναιοδωρία Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ³⁹	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمْ ۖ ثُكَدِبَانِ ﴿٢٥﴾
26.(Στο τέλος) Όλα * ²⁵ όσα είναι πάνω της (της γης) θα πεθάνουν,	كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانِ ﴿٢٦﴾

<p>27. Αλλά θα παραμείνει (για πάντα) το πρόσωπο του Κυρίου σας, (ο ίδιος) ο Άρχοντας της Δόξας ,της Μεγαλειότητας, της Γενναιοδωρίας και της Τιμής (αθάνατος).</p>	<p>وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ دُوَّالَجَلَالٍ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾</p>
<p>28. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (υπεροχή και τη τελειότητα Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; *⁴⁰</p>	<p>فَبِأَيِّ أَلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾</p>
<p>29. Εκείνοι στους ουρανούς και στη γη Του ζητούν (τις ανάγκες τους), και κανένας από αυτούς δεν είναι απαραίτητος σε Αυτόν, δόξα σ' Αυτόν. Κάθε μέρα είναι σε μια υπόθεση(αγαπά και ταπεινώνει, δίνει και απαγορεύει.) *⁴¹</p>	<p>يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأنٍ ﴿٢٩﴾</p>
<p>Τότε, Ποιες από τις εύνοιες του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; *⁴²</p>	<p>فَبِأَيِّ أَلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾</p>
<p>31. Σύντομα, Ω δύο Βάρος (ἀνθρωποι και Τζίνν), *⁴³ θα ασχοληθούμε με εσάς , ! για να σας δικάσουμε. *⁴⁴</p>	<p>سَئْرُكُلَّمْ أَيَّهَا الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾</p>
<p>32. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; *⁴⁵</p>	<p>فَبِأَيِّ أَلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾</p>
<p>33. Ω! Συνέλευση των Τζιν και των ανθρώπων! ! αν έχετε τη δύναμη να περάσετε πέρα από τις ζώνες των ουρανών και της γης,- περάστε λοιπόν. Ποτέ, χωρίς εξουσία Mou, δεν θα μπορείτε να περάσετε! *⁴⁶</p>	<p>يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْأَنْسِ إِنْ إِسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَشْفُدُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَأَنْفَدُوا لَا تَنْفَدُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾</p>
<p>34. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;</p>	<p>فَبِأَيِّ أَلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾</p>
<p>35. (Εσείς, λοιπόν, να επιχειρήσετε), μια φλόγα φωτιάς και καπνού *⁴⁷ (ή χυτός χαλκός) θα σας αγκυρωθεί, που δεν θα μπορέσετε να αντέξετε.</p>	<p>يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُواظٌ مِّنْ نَارٍ وَنَحَّاسٌ فَلَا تَتَصَرَّفُونَ ﴿٣٥﴾</p>

36. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾
37. (Τι θα συμβεί) όταν ο ουρανός θα σχιστεί στα δύο και γίνει ρόδινος σαν κόκκινο δέρμα; (αν λιώσει από τη φωτιά), * ⁴⁸	فَإِذَا اشْقَقَ السَّمَاءُ فَكَائِثٌ وَرَزْدَةً كَالْدَهَانِ ﴿٣٧﴾
38. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ⁴⁹	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾
39. Και σε αυτή την Ημέρα, ούτε οι άνθρωποι ούτε τα Τζιν θα ερωτηθούν για τις αμαρτίες τους. * ⁵⁰	فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌ ﴿٣٩﴾
40. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ⁵¹	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾
41. Οι ένοχοι θα είναι γνωστοί από τα σημάδια τους, και θα αρπαχτούν από τις φράντζες τους και τα πόδια τους.	يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾
42. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾
43. Αυτή είναι η κόλαση που την αρνούνται οι ένοχοι.	هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾
44. Θα συνεχίσουν γύρω μεταξύ της (κόλασης) και του βράζοντας ύδατος. * ⁵²	يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ أَنِّ ﴿٤٤﴾
45. Τότε, Ποιες από τις εύνοιες (ευλογία και δυνάμεις Του) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ⁵³	فِيَأْيِ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾
46. Και για όποιον φοβάται το Κύρος (το κάθισμα κρίσης) του Κυρίου του* ⁵⁴ (που θα σταθεί μπροστά) εκεί θα έχει δύο κήποι,	وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾

47. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε; * ⁵	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ ثَكِيدَبَانِ ﴿٤٧﴾
48. Αυτοί οι κήποι θα αφθονήσουν στους πράσινους και ανθίζοντας κλάδους.	دَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾
49. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ ثَكِيدَبَانِ ﴿٤٩﴾
50. Σε κάθε ένα από τους δύο κήπους είναι δύο πηγές που θα αναβλύζουν συνεχώς.	فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانٍ ﴿٥٠﴾
51. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ ثَكِيدَبَانِ ﴿٥١﴾
52. Και στους δύο αυτούς είναι ένα ζευγάρι από κάθε καρπό.	فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ رَوْجَانٍ ﴿٥٢﴾
53. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ ثَكِيدَبَانِ ﴿٥٣﴾
54. Θα ξαπλώσουν στους καναπέδες επενδεδυμένες με μπροκάρ (ιστάβρακ). Τα φρούτα των δύο κήπων θα είναι προσιτοί (για να τα φθάνουν εύκολα),	مُتَكَبِّئَنِ عَلَى فُرْشٍ بَطَائِلَهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتِينِ دَانِ ﴿٥٤﴾
55. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ ثَكِيدَبَانِ ﴿٥٥﴾
56. Ακομά και εκεί (και στους δύο) θα υπάρχουν παρθένες με χαμηλωμένα βλέμματά τους, * ⁶ κόρες που κανένας άνθρωπος ή κανένα Τζιν δεν έχει αγγίξει ποτέ πριν.	فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِئْنُنَ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٥٦﴾
57. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και	فِيَأْيٰ آلَاءِ رَبِّكُمْ

٥٧ ﴿ تَكَبِّلَنِ ﴾	τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٥٨ ﴿ كَانَهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴾	58. Ωραίες ως ρουμπίνια και κοράλλια.
٥٩ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	59. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٦٠ ﴿ هَلْ جَزَءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا إِلْهَسَانٌ ﴾	60. Μπορεί η ανταμοιβή της καλοσύνης να είναι άλλη από την καλοσύνη;
٦١ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	61. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٦٢ ﴿ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٌ ﴾	62. Και εκτός από αυτούς τους δύο υπάρχουν και άλλοι δύο κήποι,
٦٣ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	63. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٦٤ ﴿ مُذَهَّمَاتٌ ﴾	64. Με σκούρο πράσινο στο χρώμα (από το άφθονο πότισμα).
٦٥ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	65. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٦٦ ﴿ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَصَّاخَتَانِ ﴾	66. Στους δύο θα υπάρχουν δύο πηγές που το ύδωρ αναβλύζει συνέχεια.
٦٧ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	67. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٦٨ ﴿ فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ قَرْمَاثٌ ﴾	68. Σε αυτούς (τα δύο) θα υπάρχουν φρούτα και χουρμάδες και ρόδια.
٦٩ ﴿ فِيَأْيِ الْأَلَاءِ رَبِّكُمَا تَكَبِّلَنِ ﴾	69. Τότε, Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;
٧٠ ﴿ فِيهِنَّ حَيْرَاتٌ حَسَانٌ ﴾	70. Σε αυτούς (τα δύο) θα υπάρχουν παρθένες (συντρόφισσες), καθαρές

καλές και όμορφες,	
71. Τότε، Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فَإِلَيْيَ آلَاءِ رَبِّكُمَا ثُكَّذِبَانِ ﴿٧١﴾
72. Ωραίες (συντρόφισσες) προφυλάσσονται στις σκηνές،	حُورٌ مَّقْصُورَاتٍ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾
73. Τότε، Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فَإِلَيْيَ آلَاءِ رَبِّكُمَا ثُكَّذِبَانِ ﴿٧٣﴾
74. Οποίες που κανένας άνθρωπος ή κανένα Τζιν δεν έχει αγγίξει ποτέ πριν،	لَمْ يَطْمِئْنَ إِنْسُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٧٤﴾
75. Τότε، Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فَإِلَيْيَ آلَاءِ رَبِّكُمَا ثُكَّذِبَانِ ﴿٧٥﴾
76. Ξαπλώνοντας στα πράσινα μαξιλάρια και τους θαυμάσιους τάπητες.	مُتَكَبِّرُونَ عَلَى رَفِيفِ حُضْرٍ وَغَنْبَرِيٍ حَسَانٌ ﴿٧٦﴾
77. Τότε، Ποιες από τις ευλογίες (όσο και τις δυνάμεις) του Κυρίου σας θα εσείς και τα δύο (γένη των Ανθρώπων και Τζίνν) αρνηθείτε;	فَإِلَيْيَ آلَاءِ رَبِّكُمَا ثُكَّذِبَانِ ﴿٧٧﴾
78. Ας είναι Ευλογημένο το όνομα του Κυρίου σας، (ο ίδιος) ο Άρχοντας της Δόξας ,της Μεγαλειότητας, της Γενναιοδωρίας και της Τιμής (αθάνατος).	تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَلِ وَالْأَكْرَامِ ﴿٧٨﴾

الخلاصة ونتائج البحث

من المعروف أن القرآن غير قابل للترجمة حرفيًا، فكلما رجع إليه المترجم يكتشف معاني وطرق جديدة لتقسيمه إذ أنَّ بلاغاته لا متناهية لكونه كتاباً حيَا ولا يمكن فصل معاني القرآن عن ألفاظ القرآن لأنَّ معانيه مخبوءة في تركيب الفاظ، لكن ذلك لا يستوجب معه ترك الترجمة لأي لغة وللمترجم لكي يتغافل عن لفظة من القرآن مثلًا ومعها يسقط معنى من معانيه التي ينتظراها القارئ خاصة غير العربي، أو أن يبدو له أن يضيف الفاظاً إلى القرآن بما يضيف معنى ليس من معانيه أو حتى تغيير ترتيب الفاظ القرآن أو أن ينقص معنى من معانيه وهي تعد مشكلة كبيرة فلا يحق للمترجم أن يؤخر ما يجب أن يقدم أو العكس، فذلك يخل بالمعنى المقصود وقد حدث هذا في ترجمة القرآن إلى اللغة اليونانية في غالبية الترجمات حتى أن نسخة المنتخب وهي نسخة تفسيرية لكن سرعان ما وجدنا أنها يشوبها الكثير من تخلي المترجم عن فرصة كبيرة لكي يبدع في ترجمة التفسير البسيط وعندئذ تخرج الترجمة كإضافة وليس كمشكلة تضاف لمشاكل تفسير معاني القرآن للغة اليونانية.

رأينا كيف أن لفظ الجلالة الرحمن لا يجب أن يترجم بأي معنى فلن يصل المترجم لمعنى صائب في آيات كثيرة ظهر فيها اللفظ لأن سورة الرحمن التي بدأ她 به جمعت كل ما يريد الإنسان أو الجن من سماعه ومعرفته. من هو الخالق؟ هو الرحمن (الله)، من المعلم؟ فهو الرحمن (الله)، من مسير الكون؟ هو الرحمن (الله)، من الرازق وباسط الكون؟ هو الرحمن (الله)، من واهب النعم في البر والبحر ومسخرهما؟ هو الرحمن (الله)، من بيده الحياة والموت والجنة والنار؟ إنه الرحمن (الله). لذلك فقد رأينا بالأخذ بأن الرحمن اسم جلالة وإن حالفني البعض فهو لا يترجم بأي حال من الأحوال.

تعرضت في أبحاث سابقة لآيات المتشابهة والمتطابقة الألفاظ في معظم نسخ القرآن ولذلك عملت في هذا البحث على نسخة تفسير المنتخب التي لم تختلف

كثيراً في عدم قدرة المترجم على اغتنام الفرصة لتصبح هذه الترجمة مرجع وسند للترجمات السابقة، لكن للأسف لم تختلف كثيراً عن سابقيها. على الرغم من التشابه الكبير في آيات كثيرة بل والتماثل في نفس المعنى، لكن المترجم لم يفطن لضرورة العمل على نسيج القرآن الواحد وليس كل آية على حدة. لم يؤد المعنى إلى توصيل روح الأصل وأسلوبه أو الاتّسام ببساطة التعبير أو إحداث استجابة تماثل استجابة قارئ الأصل.

ختمت البحث بترجمة للسورة واهم التعليقات التي تهم القارئ حتى تعد أنموذجاً يدل على وحدة ترجمة السورة من ناحية سواء المعنى أو التفسير سوياً، ومن ناحية أخرى حتى تكون نهجاً يتبعه المترجمون فيما بعد في ترجمات جديدة أو تعديل الترجمات السابقة.

الحواشي

- ١- أوجه الخطاب في القرآن أو وجوه الخطاب في القرآن أو وجوه خطابات القرآن في علوم القرآن بمعنى: الأوجه المتنوعة في خطاب القرآن، وقد أنزله الله بلسان عربي مبين أي: واضح؛ حتى يتken المخاطب من فهمه، وجوه الخطاب في القرآن متعددة من حيث الأساليب المتنوعة وما يراد منها، فقد يكون خطاباً للرسول وقد يكون عاماً أو لخصوص المؤمنين وقد يكون للتعظيم أو الجزر أو غير ذلك، وقد يكون عاماً أريد به الخصوص أو العكس. انظر: المعجم المفهرس للتراكيب المتشابهة لفظاً في القرآن الكريم، محمد زكي محمد خضر، الطبعة الأولى، عمان، ١٤٢٢هـ / ٢٠٠١م. المعجم المفهرس لمعاني القرآن الكريم، إعداد محمد سامي رشدي الزين، دار الفكر المعاصر، بيروت ١٤٩٥هـ / ١٩٩٥م. معجم مفردات ألفاظ القرآن الكريم، الراغب الأصفهاني الطبيعة الأولى، دار الكتب العلمية - بيروت ١٤١٧هـ / ١٩٩٧م. مفصل آيات القرآن، ترتيب معجمي، تصنيف عبد الصبور شاهين، مؤسسة الرسالة ، الطبعة الأولى، بيروت ١٤١٤هـ / ١٩٩٤م. قاموس القرآن أو إصلاح الوجوه والناظر في القرآن الكريم، الحسين بن محمد الدمعاني، تحقيق عبد العزيز سيد الأهل، دار العلم للملايين، بيروت . الطبعة الثالثة. ١٩٨٠.
- ٢- حسن علي أحمد علي، أخطاء ترجمة القرآن الكريم، ترجمةبني إسرائيل وترجمة أهل الكتاب في نسخة مجمع *Ta Láthi tis Metáphrasis tou Koraníou, taw Mpáni Israél, tou Laíoú tis* عدد خاص بالمؤتمر اليوناني الدولي الثاني، الأدب اليوناني في مصر كجسر بين حضارتين، الدورية الدولية العلمية لكلية اللغات والترجمة، أكتوبر ٢٠١٦ ص ١-٨٤ .
- بعض إشكالية أخطاء ترجمة القرآن الكريم، أخطاء ترجمة " ما كان فيه التشابه " (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن فيه زيادة حرف أو أكثر أو كلمة فأكثر عن الموضع المتاخر في ترجمة مجمع الملك فهد. الدورية الدولية العلمية لكلية اللغات والترجمة، العدد الحادي عشر، الجزء الثاني، يوليو ٢٠١٦ . ص ٨٨-١٧٦ .
- إشكالية أخطاء ترجمة الآيات المتطابقة الألفاظ في القرآن الكريم إلى اللغة اليونانية في ترجمة مجمع الملك فهد مع ترجمتين سابقتين باللغة اليونانية. مجلة كلية الأداب ، جامعة بنها، أكتوبر ٢٠١٥ ، ص ٢١ - ١٣٥ .
- إشكالية أخطاء ترجمة التعبيرات الزمنية في ترجمة القرآن لليونانية، وأخطاء ترجمة آيات متشابهة الألفاظ " ما كان فيه التشابه " (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن مبدوء بحرف متاخر من حروف الهجاء .
- كلية الأداب والعلوم الإنسانية، جامعة فناة السويس . العدد الخامس عشر ديسمبر ٢٠١٥ ، ص ٢ - ١١٠ .
- الأخطاء في ترجمة آيات متشابهة الألفاظ في القرآن الكريم إلى اللغة اليونانية" ما كان فيه التشابه (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن مبدوء بحرف متقدم من حروف الهجاء" ، المجلة العلمية لكلية الأداب جامعة أسيوط، العدد ٥٢، ٢٠١٤ . ص ٩-١٢١ .
- انظر أيضاً: أسرار التكرار في القرآن المسمى البرهان في توجيهه متشابه القرآن، تأليف محمود بن حمزة الكرمانى (١٤٥٥هـ)، تحقيق عبد القادر احمد عطا دار الفضيلة. البرهان في علوم القرآن، بدر الدين محمد بن عبد الله بن بهادر الزركشي (توفي: ١٧٩٤هـ) تحقيق محمد أبو الفضل إبراهيم، الطبعة الأولى، دار إحياء الكتب العربية ١٣٧٦-١٩٥٧م .
- الإيقاظ لتنكير الحفاظ بالآيات المتشابهة الألفاظ، تأليف جمال عبد الرحمن – أبو أحمد، الطبعة الرابعة، دار طيبة، مكة ١٤٢٥هـ / ٢٠٠٤م .
- الناسخ والمنسوخ لأبي المنصور البغدادي تأليف: أبوالمنصور عبد القاهر البغدادي تحقيق، حلمي كامل عبد الهادي، دار العدوى ، عمان، الأردن.

**الخطاب القرآني وأخطاء المترجمين لمعاني المشابهات، آيات سورة الرحمن أنموذجًا ، مع
ترجمة السورة لليونانية**

- الوجوه والنظائر لأنفاظ كتاب الله العزيز، تأليف الإمام الشيخ أبي عبد الله الحسين بن محمد الدامغاني - تقديم وتحقيق عربي عبد الحميد، دار الكتب العلمية بيروت.
- الوجوه والنظائر في القرآن الكريم ، تأليف مقاتل بن سليمان البلاخي (المتوفى ١٥٠ هـ) تحقيق حاتم صالح الصامن، الطبعة الأولى، مركز ماجد للثقافة والترااث - دبي ٢٠٠٦/٥٤٢٧ م .
- الوجوه والنظائر في القرآن الكريم، سليمان بن صالح القرعاوي، المصدر مجلة الجوث الإسلامية، العدد السابع والعشرون. آيات مشابهات الأنفاظ في القرآن الكريم وكيف التمييز بينها، إعداد عبد المحسن بن حمد العباد البدر، الطبعة الأولى، دار الفضيلة للنشر، الرياض ٢٠٠٢/٥١٤٢٣ م.
- دليل الآيات مشابهة الأنفاظ في كتاب الله العزيز، سراج صالح ملائكة. الطبعة الرابعة، جدة، ٢٠٠٦/٥١٤٢٦ .
- دليل الحفاظ في مشابه الأنفاظ، في مشابهات القرآن الكريم وملحق به باب المشابهات في قصص الأنبياء، يحيى عبدالفتاح الزواوي ،الطبعة الثالثة، بيروت ٢٠٠٧ .
- معاني القرآن وإعرابه للزجاج أبي إسحاق إبراهيم بن السري (المتوفى ٣١١ هـ) شرح وتحقيق عبد الجليل عبده شلبي، عالم الكتب، بيروت ١٤٠٨/٥١٩٨٨ .
- نواسخ القرآن للعلامة ابن الجوزي، تحقيق دراسة محمد أشرف علي الملباري، المجلس العلمي لإحياء التراث الإسلامي ، المدينة المنورة .

٣- انظر ترجمات القرآن :

Γ. Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ , ΚΟΡΑΝΙΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ,
ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ , ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ , ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ,
1878.

Γ. Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ , ΚΟΡΑΝΙΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ,
ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ (Επιδιωρθωμένη) , ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ , ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ , 1886.

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα,
Πρώτη Έκδοση Αθήνα 1978 .

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα,
Δεύτερη Έκδοση (Επιδιωρθωμένη)Αθήνα 1987 .

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα,
Δεύτερη Έκδοση (Επιδιωρθωμένη)Μεδίνα Μουνάββαρα, 2000 .

٤- كان نيكetas NIKETAS البيزنطي الذي عاش في عصر النهضة المقدونية في القسطنطينية ، في العصر الذهبي العباسى وكان إما راهباً أو شمامساً μοναχός وكان مقيناً من البلاط الإمبراطوري في ذلك الوقت قام بكتابة خطاب البلاط ردًا على الأرمنيين في عهد البطريرك πατριάρχης فوتیوس Φώτιος . وكان يحيا حياة الاستقامة ή ὁ θιοδοξία ، ولذلك فقد عمد إلى محاربة الهرطقة المسيحية من جانب الكاثوليك اللاتين والأرذوكس الأرمن كذلك، Εσωτερικές Χριστιανικές αιρέσεις εξωτερική αιρέση أو الهرطقة الإسلامية من وجهة نظره.

انظر أيضًا:

Christian C., The Greek Qur'an: Scholarship and evaluations, *Orientalia Suecana LXI Suppl.* (2012)., "The Byzantine translation of the Qur'an from the eighth/ninth century CE and its role in the polemic of Nicetas of Byzantium", *Comparative Oriental Manuscript Studies Newsletter* n. 8, 07/2014, pp. 5–6

- المنتخب في تفسير القرآن باللغة اليونانية ، وزارة الأوقاف المصرية ، المجلس الأعلى للشئون الإسلامية ، القاهرة . ٢٠٢٢ .

٦- انظر المرجع السابق، سورة الرحمن ص ١٠٣٦ - ١٠٤٣

٧- في معنى الكلمة انظر :

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ , ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006

ΑΝΔΡΙΩΥΗΣ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ,2002

ΛΕΞΙΚΟ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ , εκδόσεις ΙΑΜΒΟΣ,2009

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ , ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006 .

ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ ΥΠΕΡΛΕΞΙΚΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ,ΑΘΗΝΑ 1999.

- أيضاً من مترادفات المعنى الذي هو جيد جدًا حتى يغفر لمن يؤذيه ويغيد المحتاجين، ذو القلب الكبير μεγαλόψυχος -η -ο [megalópsixos] E5 : (για πρόσ.) που είναι πολύ καλός έτσι ώστε να συγχωρεί αυτούς που τον βλάπτουν και να ευεργετεί αυτούς που έχουν ανάγκη μεγαλόκαρδος. ANT μικρόψυχος: ~ ἀνθρωπος. Στάθηκε ~ απέναντι στους ηπημένους εχθρούς. || για ανάλογη συμπεριφορά: Μεγαλόψυχη πράξη. μεγαλόψυχα ΕΠΙΡΡ: Του φέρθηκε ~.

٩- انظر :

"μεγαλόψυχος", in Liddell & Scott (1940) A Greek–English Lexicon, Oxford: Clarendon Press

"μεγαλόψυχος", in Liddell & Scott (1889) An Intermediate Greek–English Lexicon, New York: Harper & Brothers

١٠- انظر : ماريانا لاتسيس ، نفس المرجع السابق

١١- نسخة لاتسيس ، نفس المرجع السابق

١٢- انظر : حسن علي، إشكالية أخطاء ترجمة الآيات المتطابقة الألفاظ في القرآن الكريم إلى اللغة اليونانية في ترجمة مجمع الملك فهد مع ترجمتين سابقتين باللغة اليونانية.

١٣- وهبة الزحيلي، التفسير المنير في العقيدة والشريعة والمنهج، المجلد الرابع عشر، (القدس : دمشق : دار الفكر ، 2009 م)، ص20 .

١٥- من بقية الآيات تتحدث عن معرفة الأمم السابقة باسم الجلالة الرحمن كما في الآيات التالية
[إِنَّمَا تُتَذَكَّرُ مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَسِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَيُشَرِّدُهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ] يس: ١١.

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْتَنِينَ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ قَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ (١٤) قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْنِبُونَ (١٥) وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٢) الْتَّخْذِلُ مِنْ دُونِهِ الْهَمَةُ إِنْ يُرْدِنِ الرَّحْمَنُ بِضُرِّ لَا تُغْنِ عَنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقَدُونَ (٢٣) وَفَنَحْ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَيْسِلُونَ (٥١)، قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقِبَنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (٥٢) وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا شَهَدُوا حَلْقَهُمْ سَكُنْتُبْ شَهَادَتُهُمْ وَيُسَأَلُونَ (١٩) وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدَنَا هُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (٢٠) ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْنَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَ فَتَلْقَى فِي جَهَنَّمَ مُلُومًا مَذْهُورًا (٣٩) أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَيْنَ وَلَتَخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَّكُمْ لَنَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا (٤٠)، {الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طَبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ نَقَوْتٍ فَارْجِعْ

البَصَرَ هُلْ تَرَى مِنْ قُطُورٍ} [الملك: ٣]. هنا دلالة أن الرحمن هو لفظ جلالة آخر لرب العالمين
١٦ - عبد الرحمن بن عوف هو ابن عبد عوف بن عبد بن الحارث بن زهرة بن كلاب بن مرة بن
كعب بن لؤي بن غالب القرشي الذهري، يكى أبا محمد، وكان اسمه في الجاهلية عبد عمرو، وقيل:
عبد الكعبة؛ فسماه رسول الله عبد الرحمن، وأمه الشفاء بنت عوف بن عبد بن الحارث بن زهرة،
وكان مولده بعد عام الفيل بعشر سنوات، وهو أحد العشرة الذين شهد لهم رسول الله بالجنة، وأحد
الـ ٦ الذين جعل عمر الشورى فيهم، وأخبر أن رسول الله توفي وهو عنهم راض. وكان عمره عند
إسلامه ٣٠ عاماً، وكان من المهاجرين الأولين، جمع المجرترين جميعاً: هاجر إلى أرض الحبشة
ثم قدم قيل المهرة وهاجر إلى المدينة.

١٦- متشابهات القرآن هو علم أول من صنف واهتم به هو الإمام: أبو الحسن "علي بن حمزة الكسائي" سنة (١٨٩ هـ) وقد ألف أول كتاب له وهو كتابه الشهير "متشابه القرآن" من المؤلفات في علم المتشابه: البرهان في متشابه القرآن، {هداية الصبيان في فهم مشاكل القرآن} للشيخ الجمزوري، الكتب كثيرة في هذا العلم. من فوائد علم المتشابه اللغطي: أنه ضربٌ من التفسير ل الكلام الله، فهو بهذا يكتسب أهميته، كما يكتسب علم التفسير أهميته. آية متشابهة أو آيات متشابهات هي الآيات القرآنية المتشابهة التي تحمل أكثر من تفسير لها، يقول الله تعالى في سورة آل عمران {هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحَكَّمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٍ فَإِنَّمَا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ رَّبَعٌ فَيَتَبَعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ إِبْتِغَاءَ الْفُتْنَةِ وَإِبْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ أَمَّا بِهِ كُلُّ مَنْ عَنْدِ رِبِّنَا وَمَا يَذَكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ}.

في هذه الآية بداية ونهاية فرع من علوم القرآن الكريم نجده يبدأ منها وينتهي عندها، إذ احتوت كلماتها على المحكم ويقابلها المتشابه، والراسخون في العلم يقابلهم الذين في قلوبهم زيف، ومن هذه الآية قيل أنها كانت بداية تعريف كل من المحكم والمتشابه وفي تعريف المتشابه في اللغة بالتماثل ويقال أمور متشابهة أي متماثلة يشبه بعضها بعضاً ويقال شابهه وأشباهه أي ماثله إلى درجة الالتباس، والقرآن الكريم بهذا المعنى اللغوي محكم جله وبعضه متشابه، وهو أيضاً مأخوذ من الشبه وهو التماثل بين شيئين أو أشياء ولما كان التماثل بين الأشياء يؤدي إلى الشك والحيرة ويوقع في الالتباس توسعوا في اللفظ وأطلقوا عليه اسم المتشابه. يُظهر إعجاز القرآن الكريم ببلاغته النافذة، وأسلوبه البديع؛ ذلك أن وجود المكرر اللغطي، مع عدم قدرة العرب على الإتيان بمثله دليل على عجزهم. والصور البلاغية البدعة في ثنيا المتشابه اللغطي، والأهم في المتشابه أنه يرد على أهل الزيف والضلال زعمهم أن المتشابه ما هو إلا تكرار يعني بعضه عن بعض؛ وذلك بإظهار عظمة القرآن الكريم، وببلاغته في متشابهه. وقيل أن من فوائده حصول العظة والاعتبار، ذلك أن المتشابه فمن من فنون القصص القرآني، قال سبحانه: "لقد كان في قصصهم عبرة لأولي الألباب" (يوسف ١١١) يساعد على إتقان حفظ القرآن الكريم .

١٧- انظر حسن علي، نفس المراجع السابقة الخاصة بالمتشابهات.

١٨- حسن علي أحمد علي، المرجع السابق نفسه، أخطاء ترجمة القرآن الكريم، ترجمةبني إسرائيل وترجمة أهل الكتاب.

١٩- انظر المنتخب في تفسير القرآن، المرجع السابق نفسه.

٢٠-) Δηλαδή, η διδασκαλία αυτού του Κορανίου δεν είναι η παραγωγή του vous ενός ανθρώπου, αλλά ο Δάσκαλος του είναι ο Αλ-Ραχμάν φιλεύσπλαχνος Θεός ο ίδιος.

٢١) Με άλλα λόγια, καθώς ο Αλλάχ είναι ο Δημιουργός του ανθρώπου και είναι ευθύνη του Δημιουργού να παρέχει καθοδήγηση στη δημιουργία Του και να του δείξει τον τρόπο ακολουθώντας την οποία μπορεί να εκπληρώσει το αντικείμενο της ανέγερσής του, η αρχική διδασκαλία από τον Αλλάχ δεν είναι μόνο η απαίτηση της ειλικρινούς του Αλλάχ, αλλά και η αναγκαία και φυσική απαίτηση της ύπαρξης του Δημιουργού. Ποιος άλλος θα προσέφερε καθοδήγηση στη δημιουργία αν όχι ο Δημιουργός; Και αν ο Δημιουργός δεν προσέφερε καθοδήγηση, ποιος άλλος θα μπορούσε; Και ποιο μεγαλύτερο ελάττωμα θα μπορούσε να υπάρχει για έναν δημιουργό ότι δεν πρέπει να διδάξει τη δημιουργία του τη μέθοδο της εκπλήρωσης του αντικειμένου, για το οποίο έχει δημιουργηθεί;

22) Ένα νόημα της λέξης Μπαίαν, όπως χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο, είναι η έκφραση ενός ιδίου μυαλού, δηλαδή, μιλώντας και εκφράζοντας τις σκέψεις και τις προθέσεις του. Το άλλο νόημά του είναι να κάνει διάκριση μεταξύ των πραγμάτων, που εδώ σημαίνει τη διάκριση μεταξύ καλού και κακού, αρετής και αντιπάλου. Σύμφωνα με αυτές τις δύο έννοιες, αυτή η σύντομη πρόταση συμπληρώνει την παραπάνω συλλογιστική. Ο λόγος είναι η διακριτική ποιότητα που διακρίνει τον άνθρωπο από τα ζώα και άλλα γήινα πλάσματα, Δεν είναι απλώς η δύναμη της ομιλίας, αλλά λειτουργούν πίσω από αυτό οι ικανότητες της λογικής και της διανόησης, της κατανόησης και της διάκρισης, της θέλησης και της κρίσης και άλλων πνευματικών δυνάμεων χωρίς την οποία η ομιλία του ανθρώπου δεν μπορούσε να λειτουργήσει καθόλου.

23) Δηλαδή, είναι ένας ισχυρός νόμος και ένα αναλλοίωτο σύστημα που δεσμεύει τους μεγάλους πλανήτες μαζί. Ο άνθρωπος είναι σε θέση να υπολογίζει και να μετράει το χρόνο, τις ημέρες, τις ημερομηνίες και τις καλλιέργειες και τις εποχές μόνο επειδή δεν υπάρχει αλλαγή στον κανόνα που έχει για την ανύψωση και την τοποθέτηση του ήλιου και τη διέλευσή του σε διάφορα στάδια .Τα αναρίθμητα πλάσματα που βρίσκονται στη γη διαμένουν ζωντανά μόνο επειδή ο ήλιος και η σελήνη έχουν τοποθετηθεί με ακρίβεια και ακρίβεια σε συγκεκριμένες αποστάσεις από τη γη και οποιαδήποτε η αύξηση ή η μείωση σε αυτή την απόσταση πραγματοποιείται στο σωστό μέτρο, με μια συγκεκριμένη σειρά, διαφορετικά αν η απόσταση τους από τη γη αυξανόταν ή μειωνόταν τυχαία, κανένας δεν θα μπορούσε να επιβιώσει εδώ. οι κινήσεις του φεγγαριού γύρω από τη γη και τον ήλιο, έκαναν το φεγγάρι ένα παγκόσμιο ημερολόγιο, το οποίο ανακοινώνει τη σεληνιακή ημερομηνία κάθε βράδυ σε όλο τον κόσμο με τέλεια κανονικότητα.

24) Η λέξη που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο είναι AN-NETZM, η γνωστή έννοια του οποίου είναι το αστέρι. αλλά στο αραβικό λεξικό χρησιμοποιείται αυτή η λέξη και για τα φυτά και τα αναρριχητικά φυτά που δεν έχουν στέλεχος, π.χ. λαχανικά, πεπόνια, πεπόνια, κλπ. Οι σχολιαστές αμφισβήτησαν την έννοια στην οποία αυτή η λέξη έχει χρησιμοποιηθεί

εδώ. Ο Ιμπν 'Αμπάς, ο Σαΐντ μπιν Τζουμπάιρ, ο Σούντι και ο Σουφιάνθάουρι το έχουν πάρει με την έννοια της αβύσσου βλάστησης, γιατί αμέσως μετά χρησιμοποιήθηκε η λέξη ash-shajar (το δέντρο) και αυτή η έννοια είναι πιο σχετική με αυτήν.

Αντίθετα, οι Μουτζαχίντ, το Κατάτα και ο Χασάν Μπάσρι έχουν εκφράσει την άποψη ότι εδώ δεν εννοούμε τα φυτά της γης, αλλά τα αστέρια του ουρανού, γιατί αυτή είναι η γνωστή της έννοια. Ακούγοντας αυτή τη λέξη, το μυαλό αρχικά στρέφεται σε αυτό το πολύ νόημα, και η αναφορά του ήλιου και του φεγγαριού ακολουθείται από τα αστέρια πολύ φυσικά και σχετικώς. Παρόλο που η πλειονότητα των σχολιαστών και μεταφραστών έχουν προτιμήσει την πρώτη έννοια και δεν μπορεί να θεωρηθεί λανθασμένη, θεωρούμε την άποψη αυτή του ΧαφίζιμπνΚατίρ ως υγιή ότι, λόγω της γλώσσας και του αντικειμένου, η δεύτερη έννοια φαίνεται προτιμότερη . Σε άλλη θέση στο Κοράνι (Al-Χατζ: 18) αναφέρονται επίσης τα αστέρια και τα δέντρα.

25) Σχεδόν όλοι οι σχολιαστές ερμήνευσαν τη μιζάν (ισορροπία) για να σημάνουν τη δικαιοσύνη και «... έθεσαν την ισορροπία» για να υπονοήσουν ότι ο Άλλαχ καθιέρωσε ολόκληρο το σύστημα του Σύμπαντος στη δικαιοσύνη. που συγκαταλέγεται ανάμεσα στα αμέτρητα αστέρια και τους πλανήτες που κινούνται στο διάστημα και τις ισχυρές δυνάμεις που εργάζονται σε αυτό το Σύμπαν και τα αναρίθμητα πλάσματα και τα πράγματα που βρέθηκαν εδώ, αυτή η ζωή στη γη δεν θα λειτουργούσε ούτε για μια στιγμή. και ύδατα και στη γη για εκατομμύρια και εκατομμύρια χρόνια σε αυτή τη γη, εξακολουθούν να υπάρχουν μόνο επειδή έχει εδραιωθεί η πλήρης δικαιοσύνη και η ισορροπία στα μέσα και τους παράγοντες που συμβάλλουν στη ζωή · σε περίπτωση που παρατηρηθεί μια ελαφρά ανισορροπία οποιουδήποτε είδους, της ανύψωσης θα εξαφανιστεί.

26) Δηλαδή, «Επειδή ζείτε σε ένα ισορροπημένο Σύμπαν, του οποίου ολόκληρο το σύστημα έχει εδραιωθεί στη δικαιοσύνη, πρέπει επίσης να προσφύγετε στη δικαιοσύνη, γιατί εάν ενεργείτε άδικα μέσα στη σφαίρα στην οποία σας έχει διοθεί εξουσία και αποτύχετε για να καταστήσετε τα δικαιώματα των άλλων, θα ανατραπείτε πράγματι ενάντια στη φύση του Σύμπαντος, γιατί η φύση αυτού του Σύμπαντος δεν παραδέχεται την αδικία και τη διαστροφή και την παραβίαση των δικαιωμάτων. Δεν πρέπει να μιλάμε για μεγάλη αδικία, δολοφονεί με δόλο μια άλλη ουγκιά, δίνοντάς του ένα σύντομο μέτρο, διαταράσσει την ισορροπία ολόκληρου του Σύμπαντος. Αυτό είναι το δεύτερο σημαντικό κομμάτι της διδασκαλίας του Κορανίου που παρουσιάστηκε σε αυτούς τους τρεις στίχους. Το Ταουχίντ και το δεύτερο είναι δικαιοσύνη. Έτσι, σε μερικές σύντομες προτάσεις ο λαός έχει πει τι διδασκαλία έχει φέρει το Κοράνι που έστειλε ο Ευσπλαχνικός Θεός για την καθοδήγηση του ανθρώπου.

27) Από τώρα και στο εξής μέχρι το εδάφιο 20, αναφέρονται οι χάρες, οι ανταμοιβές και οι εκδηλώσεις της δύναμης του Άλλαχ που ωφελούν τόσο τον άνθρωπο όσο και το τζιν, και των οποίων η φυσική και ηθική

απαίτηση είναι ότι, αν και έχουν την επιλογή να πιστέψουν ή να παρακούσουν, πρέπει να υιοθετήσουν τον τρόπο να υπηρετούν και να υπακούν στον Κύριο τους με την ελεύθερη επιλογή τους.

28) Η λέξη Αλάα' στο απόσπασμα, όπως επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά στους επόμενους στίχους, έχει μεταφραστεί διαφορετικά σε διαφορετικά μέρη. Επομένως, θα ήταν χρήσιμο να κατανοήσουμε εξαρχής πόσο μεγάλη είναι αυτή η λέξη σε νόημα και ποιες διαφορετικές αποχρώσεις του νοήματος περιέχει. Οι λεξικογράφοι και οι σχολιαστές γενικά έχουν εξηγήσει ότι Αλάα' σημαίνει «ευλογίες» και «γεννναιοδωρίες».

Οι μεταφραστές έχουν επίσης δώσει την ίδια σημασία αυτής της λέξης, και το ίδιο έχει αναφερθεί από τον Ιμπν 'Αμπάς, τον Κατάντα και τον ΧασάνΜπασρί. Το κύριο επιχείρημα που υποστηρίζει αυτό το νόημα είναι η δήλωση του ίδιου του Προφήτη ότι το τζιν ακούγοντας αυτό το εδάφιο να απαγγέλλεται θα απαντήσει σε αυτό, λέγοντας Λα Μπι Τσι Ιν-Μιν-νι ΜαατλικαΡαμπάνναΝουκάζιμπ «Ω Κύριέ μας, δεν αρνούμαστε καμία από τις ευλογίες Σου».

Επομένως, δεν συμμεριζόμαστε την άποψη ορισμένων σύγχρονων μελετητών, οι οποίοι λένε ότι το Αλάα δεν χρησιμοποιείται ποτέ με την έννοια της ευλογίας.

Μια άλλη έννοια αυτής της λέξης είναι δύναμη και θαύματα δύναμης, ή εξαιρετικές εκδηλώσεις δύναμης. Ο ΙμπνΤζαρίρΤαμπάρι ανέφερε ότι ο ΙμπνΖαΐντ πήρε τις λέξεις Φα-Μπι-ΑγίΑλάα' Ραμπίκουμα με την έννοια του Δα-Μπι-Αγι-Κουντρατ Άλλαχ.

Ο ίδιος ο ΙμπνΤζάριρ πήρε αλά »κατά την έννοια της εξουσίας και της δύναμης στο σχόλιό του τουνν. 37-38. Ο ΙμάμΡαζί έχει επίσης κάνει αυτή την παρατήρηση στο σχόλιό του του vv.14-16: «Αυτοί οι στίχοι δεν περιγράφουν τις ευλογίες αλλά τις δυνάμεις της Άλλαχ, και στο σχόλιο του εβρ. 22-23, αυτό · αυτοί περιγράφουν τα θαύματα αλλά η έννοια αυτή δεν έχει αναφερθεί από τους λεξικογράφους και τους σχολιαστές, αυτή η λέξη χρησιμοποιείται συχνά σε αυτό το νόημα στην αραβική ποίηση (Παραδείγματα παραλείπονται).

Έτσι, έχουμε πάρει αυτή τη λέξη με το πιο έντονο νόημά της και την μεταφράσαμε κατάλληλα λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο μέσα στο οποίο εμφανίζεται. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις η λέξη Αλάα' μπορεί να έχει αρκετές αισθήσεις σε ένα και τον αυτό τόπο, αλλά λόγω περιορισμών Για παράδειγμα, σε αυτό το στίχο, μετά από να αναφερθεί η δημιουργία της γης και να γίνουν οι καλύτερες ρυθμίσεις για την παροχή διατάξεων στα πλάσματα, έχει ειπωθεί: «Ποιο από τα Αλάα' του Κυρίου σας θα σας Αρνηθείτε; » Εδώ, το Αλάα' δεν έχει χρησιμοποιηθεί μόνο με την έννοια των ευλογιών, αλλά και με την έννοια των εκδηλώσεων της δύναμης του Άλλαχ Παντοδύναμου και των αξιέπαινων χαρακτηριστικών Του.

29) Η σειρά των αρχικών σταδίων της δημιουργίας του ανθρώπου, όπως δίνεται σε διάφορα σημεία του Κορανίου, φαίνεται να είναι η εξής: (1)

Τουράμπη, δηλαδή γη ή σκόνη. (2) Κασσίτερος, δηλαδή πηλός που παράγεται με ανάμιξη νερού με χώμα. (3) Τεν-Ι-Λαζίμπ: κολλώδης πηλός, δηλαδή πηλός που κολλάει όταν αφήνεται μόνος του για μεγάλο χρονικό διάστημα· (4) ΧαμαίνΜασνούν, δηλαδή πηλός με βρωμιά σε αυτό. Σαλσάλ-ιμ-Μιν στριφώματα σε ΜασνούνΚαλφαχχάρ. δηλαδή ο σάπιος πηλός που όταν στεγνώσει γίνεται σαν ψημένο αγγειοπλαστείο., δηλ. Αυτός που δημιουργήθηκε από αυτή την τελευταία μορφή της γης, στον οποίο ο Άλλαχ εμφύσησε από το Πνεύμα Του, στον οποίο οι άγγελοι διατάχθηκαν να προσκυνήσουν και από το είδος του οποίου δημιουργήθηκε ο σύντροφός του.

30) Οι λέξεις στο πρωτότυπο είναι: Μιν-Μαρίτζ-ιμ-μιν-ναρ. Ο όρος Nar σημαίνει πυρκαγιά ειδικής φύσης και όχι πυρκαγιά που παράγεται με καύση ξύλου ή άνθρακα, και το Μαρίτζ σημαίνει καθαρή φλόγα χωρίς καπνό. Ο στίχος σημαίνει ότι ακριβώς όπως ο πρώτος άνθρωπος δημιουργήθηκε από τη γη, περνούσε από διάφορα στάδια της δημιουργίας, το μοντέλο του πηλού υιοθέτησε το σχήμα ενός ζωντανού ανθρώπου με σάρκα και αίμα και στη συνέχεια οι απόγονοί του εξαπλώθηκαν μέσω της σταγόνας σπέρματος , έτσι ήταν το πρώτο τζιν που δημιουργήθηκε από μια καθαρή φλόγα πυρκαγιάς ή μια πυρκαγιά χωρίς καπνό και στη συνέχεια το είδος του τζιν εξαπλώθηκε από τους απογόνους του. Η θέση του πρώτου τζιν μεταξύ του τζιν είναι η ίδια με εκείνη του Αδάμ (η ειρήνη είναι γι 'αυτόν) μεταξύ των ανθρώπων. Αφού πήρε το σχήμα ενός ζωντανού ανθρώπου, το σώμα του Αδάμ και τα ανθρώπινα όντα που γεννήθηκαν από τους απογόνους του δεν διατηρούσαν καμία σχέση με τη σκόνη από την οποία. δημιουργήθηκαν αρχικά. Αν και ακόμη και τώρα το σώμα μας είναι εξ ολοκλήρου μια ένωση των γήινων ουσιών, αυτές οι ουσίες έχουν πάρει το από σάρκα και αίμα και μετά από να γίνει ένα ζωντανό σώμα έχει γίνει κάτι πολύ διαφορετικό από ένα απλό κομμάτι πηλού. Το ίδιο ισχύει και για το Τζιν. Η ύπαρξή τους επίσης είναι ουσιαστικά φλογερή. Άλλα, όπως δεν είμαστε ένα απλό κομμάτι γης, έτσι και δεν αποτελούν απλή φλόγα φωτιάς. Αυτός ο στίχος αποδεικνύει δύο πράγματα. Πρώτον, ότι το Τζιν δεν είναι απλώς πνεύμα, αλλά είναι υλικά όντα ειδικής φύσης, αλλά δεδομένου ότι αποτελούνται από καθαρές φλογεσές ουσίες, παραμένουν αόρατες για τους ανθρώπους που έχουν δημιουργηθεί από γήινες ουσίες.

31) Εδώ, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφραζόμενα, είναι πιο κατάλληλο να μεταφράσουμε το Άλα α ως «θαύματα δύναμης», αλλά σε αυτό είναι επίσης παρούσα η πτυχή της ευλογίας. Ακριβώς όπως είναι μια θαυμάσια εκδήλωση της δύναμης του Άλλαχ να έχει φέρει σε ύπαρξη θαυμάσια πλάσματα όπως ο άνθρωπος από τη σκόνη και το τζιν από τη φλόγα της φωτιάς, έτσι και για τα δύο αυτά πλάσματα αυτή είναι μια μεγάλη ευλογία επίσης ότι ο Άλλαχ όχι μόνο τους έδωσε ένα σώμα, αλλά έδωσε στον καθένα μια τέτοια δομή και προίκισε τον καθένα με τέτοιες δυνάμεις και ικανότητες που έγιναν ικανοί να εκτελούν μοναδικά έργα στον κόσμο.

32) «Και η Ανατολή και η Δύση» μπορεί να σημαίνει τα δύο σημεία ανατολής και δύσης του ήλιου τη μικρότερη ημέρα του χειμώνα και τη μεγαλύτερη ημέρα του καλοκαιριού, καθώς και την ανατολή και τη δύση των δύο ημισφαιρίων της γης. Τη μικρότερη μέρα του χειμώνα ο ήλιος ανατέλλει και δύει κάνοντας μια μικρή αξεία γωνία: αντίθετα, τη μεγαλύτερη μέρα του καλοκαιριού - ανατέλλει και δύει κάνοντας μια ευρεία αμβλεία γωνία. Μεταξύ αυτών τα σημεία ανόδου και δύσης του αλλάζουν συνεχώς κάθε μέρα, για τα οποία σε άλλο σημείο του Κορανίου (Αλ-Μά'αρτζ: 40) έχουν χρησιμοποιηθεί οι λέξεις Ραβμπούλ - Μασαρίκωαλ-Μαγκαρίμπ. Ομοίως, τη στιγμή που ο ήλιος ανατέλλει στο ένα ημισφαίριο της γης, δύει στο άλλο ημισφαίριο, παράγοντας έτσι δύο ανατολικά και δύο δυτικά της γης.

33) Και εδώ, αν και ενόψει του πλαισίου, η "δύναμη" φαίνεται να είναι μια πιο εμφανής έννοια του Αλάα' », αλλά, επιπλέον, η όψη της« ευλογίας »και« αξιότιμων αξιειών »είναι επίσης παρούσα σε αυτήν. μεγάλη ευλογία ότι ο Άλλαχ Παντοδύναμος έχει ορίσει τον κανόνα της ανόδου και της θέσης του ήλιου, διότι με τις αλλαγές των καλλιεργειών και των εποχών ρυθμίζονται με το οποίο αμέτρητα συμφέροντα των ανθρώπων και των ζώων και των λαχανικών συνδέονται. Είναι έλεος του Άλλαχ και πρόνοια και σοφία που έχει κάνει αυτές τις διευθετήσεις με τη δύναμη Του για να ικανοποιήσει τις αντίστοιχες ανάγκες και απαιτήσεις των πλασμάτων που έχει δημιουργήσει στη γη.

34) Σύμφωνα με τους Ιμπν Αμπάς, Κατάντα, ΙμπνΖαΐντ και Νταχάκ, ο μαρτζάν υποδηλώνει μικρά μαργαριτάρια, αλλά σύμφωνα με τον Αμπντουλάχ μπιν Μασούντ, αυτή η λέξη χρησιμοποιείται για τα κοράλλια στην Αραβία.

35) Κυριολεκτικά: «Και από τις δύο αυτές θάλασσες βγαίνουν...» Οι αντιρρησίες λένε ότι τα μαργαριτάρια και τα κοράλλια βγαίνουν μόνο από αλμυρά νερά. Πώς γίνεται λοιπόν να λέγεται ότι βγαίνουν και από το γλυκό και από το αλμυρό νερό; Η απάντηση είναι ότι οι θάλασσες περιέχουν τόσο τα γλυκά όσο και τα αλμυρά νερά. Επομένως, είτε λέγεται ότι αυτά τα πράγματα προέρχονται από τον συνδυασμό και των δύο, είτε από τα δύο είδη υδάτων, θα ήταν ένα και το αυτό πράγμα. Και μπορεί κάλιστα περαιτέρω έρευνες να αποκαλύψουν ότι και τα δύο αυτά πράγματα προέρχονται από τη θάλασσα στον τόπο όπου πηγές γλυκού νερού αναβλύζουν από το βυθό της θάλασσας. Και στη γέννηση και την ανάπτυξή τους ο συνδυασμός και των δύο ειδών νερού παίζει το ρόλο του. Κοντά στο Μπαχρέιν, το οποίο φημίζεται για την αλιεία μαργαριταριών εδώ και αιώνες, υπάρχουν πηγές γλυκού νερού στο βυθό του Κόλπου.

36) Και εδώ, αν και η πτυχή της εξουσίας στο Αλάα' είναι εμφανής, η πτυχή της ευλογίας και των αξιέπαινων αξιών επίσης δεν κρύβεται. Είναι μια ευλογία του Θεού ότι αυτά τα πολύτιμα πράγματα βγαίνουν από τη

θάλασσα και είναι η Πρόνοια Του ότι για την ικανοποίηση της αισθητικής γεύσης των πλασμάτων που είχε ευλογήσει με την γεύση της ομορφιάς και της λαού και της λαχτάρας για στολισμό, δημιούργησε άλλα είδη αυτών των όμορφων πραγμάτων στον κόσμο Του.

37) «Τα δικά του είναι τα πλοία ...»: Τα πλοία έγιναν δυνατά μόνο με τη δύναμη Του. Είναι αυτός που ευλόγησε τον άνθρωπο με την ικανότητα και την ικανότητα να κατασκευάζει πλοία για να διασχίσει τους ωκεανούς. είναι αυτός που δημιούργησε στη γη το υλικό από το οποίο θα μπορούσαν να κατασκευαστούν τα πλοία. και είναι αυτός που υπέβαλε το νερό στους νόμους με τους οποίους κατέστη δυνατή η πλεύση των ορεινών σκαφών στην επιφάνεια των αυξανόμενων ωκεανών.

38) Εδώ, η πτυχή της ευλογίας. και η γενναιοδωρία είναι εμφανής στην Αλάα' », αλλά η εξήγηση που δόθηκε παραπάνω δείχνει ότι η πτυχή της εξουσίας και των καλών ποιοτήτων είναι επίσης παρούσα σε αυτήν.

39) Από εδώ μέχρι το εδάφιο 30, το ζιν και οι άνδρες έχουν ενημερωθεί για δύο πραγματικότητες. Πρώτον, "Ούτε εσείς είστε αθάνατοι ούτε οι προμήθειες που απολαμβάνετε σε αυτόν τον κόσμο αιώνια. Αθάνατο και Αιώνιο είναι μόνο το Είναι του Υψηλού και Υπέρτατου Θεού, του οποίου το μεγαλείο μαρτυρεί αυτό το Σύμπαν, και με τη χάρη και την καλοσύνη του Οποίου έχετε ευνοηθεί με αυτές τις γενναιοδωρίες. Τώρα, αν κάποιος από εσάς συμπεριφέρεται αλαζονικά, αυτό θα οφειλεται στη δική του κακία.

40) Εδώ, όπως δείχνουν τα ίδια τα συμφραζόμενα, η λέξη Αλάα' έχει χρησιμοποιηθεί με την έννοια της υπεροχής και της τελειότητας. Όποιος από τα θνητά πλάσματα εμπλέκεται σε ματαιοδοξία και αλαζονεία και φλυαρεί νομίζοντας ότι η ψεύτικη θεότητά του είναι αιώνια, αποκηρύσσει τον Κύριο της δόξας και του μεγαλείου του κόσμου με τη διαγωγή του, αν όχι με τη γλώσσα του. Η υπερηφάνεια και η αλαζονεία του από μόνη της είναι άρνηση του μεγαλείου και της δόξας του Παντοδύναμου Αλλάχ. Οποιοσδήποτε ισχυρισμός κι αν κάνει για μια αριστεία με τη γλώσσα του, ή να σφετεριστεί για τον εαυτό του μια τέτοια αριστεία, είναι πράγματι μια αποκήρυξη του βαθμού και της θέσης του πραγματικού Κατόχου των εξαιρετικών και των τελειοτήτων.

41) Δηλαδή, «Λειτουργεί συνεχώς και ατέλειωτα σε αυτό το Σύμπαν και δημιουργεί αμέτρητα νέα πράγματα με νέες και όμως νέες μορφές και σχέδια και ιδιότητες, δίνει θάνατο στον έναν και ζωή στον άλλο, εξυψώνοντας τον έναν και υποτιμώντας τον άλλο, κάνοντας τον έναν να αναρρώσει και τον άλλο να παραμείνει άρρωστος, σώζοντας έναν πνιγμό και πνίγοντας έναν επιπλέοντα. Παρέχει τροφή σε αμέτρητα πλάσματα με διάφορους τρόπους, ο κόσμος Του δεν μένει ποτέ στην ίδια κατάσταση: αλλάζει κάθε στιγμή και ο Δημιουργός του τον τακτοποιεί σε μια νέα κατάσταση και μόδα κάθε φορά, η οποία είναι διαφορετική από κάθε προηγούμενη μορφή και μόδα και κατάσταση, »

42) Εδώ, η Αλάα' φαίνεται να έχει τραπεί με την έννοια των ιδιοτήτων και των δόξεων Κάθε άτομο που διαπράττει πολυθείσμό οποιουδήποτε

είδους, στην πραγματικότητα, αποκηρύσσει τη μία ή την άλλη από τις ιδιότητες του Αλλάχ, Το να λέει κάποιος ότι ο τάδε ἄγιος ἔχει αφαιρέσει την ασθένειά του, στην πραγματικότητα, ισοδυναμεί με το να λέει ότι ο Αλλάχ δεν είναι ο Αφαίρεσης της ασθένειας και ο αναστηλωτής της υγείας, αλλά ο ἄγιος, Ἐνας άλλος λέει ότι ο τάδε ἄγιος του ἔχει δώσει δουλειά, στην πραγματικότητα, ισοδυναμεί με το να λέει ότι ο Αιώνας δεν είναι ο Συντηρητής και ο Κύριος, αλλά το συγκεκριμένο ἄγιο πρόσωπο

43) Θακαλάν προέρχεται από Θικλ που σημαίνει ένα φορτίο, και Θακάλ είναι το φορτίο που φορτώνεται σε μια μεταφορά. Επομένως, το Θακαλάν (διπλό) θα σήμαινε: "δύο φορτία". Εδώ αυτή η λέξη αναφέρεται στο Τζιν και στη συνέχεια. οι οποίοι είναι και οι δύο φορτωμένοι στη γη. Δεδομένου ότι οι αποδέκτες είναι εκείνοι το Τζιν και οι άνδρες που έχουν απομακρυνθεί από την υπηρεσία και την υπακοή του Κυρίου και Συντηρητή τους, έχουν αντιμετωπιστεί ως: "τα βάρη της γης", Με άλλα λόγια, ο Δημιουργός

προειδοποιεί αυτές τις δύο ανάξεις ομάδες της δημιουργίας Του, λέγοντας. "εσείς που έχουν γίνει βάρος για τη γη Μου, σύντομα θα σας μεταφέρω στην αποστολή"

44) Αυτό δεν σημαίνει ότι ο Αλλάχ αυτή τη στιγμή είναι πολύ απασχολημένος για να καλέσει τους ανυπάκουουστους υπηρέτες να λογοδοτήσουν, αλλά σημαίνει ότι Αλλάχ έχει οργανώσει ένα ειδικό χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το οποίο θα δημιουργήσει πρώτα γενιά μετά τη γενιά του Τζιν και τους άνδρες στον κόσμο μέχρι ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα, και θα παράσχει στο θεατή μια ευκαιρία να εργαστεί σε αυτό το εξεταστικό κέντρο του κόσμου. τότε σε μια συγκεκριμένη ώρα η εξέταση θα ξαφνικά φθάσει στο τέλος και όλοι το jinn και οι άνδρες που ζουν τότε θα δίνουν θάνατο ταυτόχρονα. Στη συνέχεια, σε μια άλλη εποχή που είναι προνοημένη με τον Αλλάχ για να καλέσετε τον Τζιν και τους άνδρες να λογοδοτήσουν, όλες οι πρώην και οι τελευταίες γενιές και των δύο ειδών θα αναστηθούν και θα συγκεντρωθούν ταυτόχρονα.

45) Εδώ, το Αλά' μπορεί επίσης να ληφθεί με την έννοια των δυνάμεων. Λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο, κάθε έννοια φαίνεται να είναι κατάλληλη με τον δικό της τρόπο. Σύμφωνα με την πρώτη έννοια, θα σήμαινε: «Σήμερα είστε αχάριστοι για τις ευλογίες Μας και είστε δόλιοι και άπιστοι υιοθετώντας τις διαφορετικές στάσεις της απιστίας, του πολυθεϊσμού, του αθεϊσμού, της αμαρτίας και της ανυπακοής, αλλά αύριο, όταν έρθει η ώρα για λογοδοσία, θα δούμε ποια από τις ευλογίες Μας θα αποδειχθείτε αποτέλεσμα ενός απλού ατυχήματος. ή καρπός της δικής σας ικανότητας, ή εκδήλωση της καλοσύνης ενός θεού ή θεάς ή αγίου». Στη δεύτερη περίπτωση, το νόημα θα ήταν.

"Σήμερα χλευάζετε το δόγμα της Ανάστασης και της συνάθροισης όλης της ανθρωπότητας και της συνάντησης την Ημέρα της Κρίσης και της λογοδοσίας και του Ουρανού και της Κόλασης, και υποθάλπετε την

παρεξήγηση ότι τέτοια πράγματα δεν είναι καθόλου δυνατά, αλλά όταν σας συγκεντρώσουμε για λογοδοσία και όλα όσα αρνείστε σήμερα θα εμφανιστούν μπροστά σας, τότε θα δούμε ποια από τις δυνάμεις Μας αρνείστε».

46) «Η γη και οι ουρανοί»: το Σύμπαν ή η Βασιλεία του Θεού. Ο στίχος σημαίνει να εντυπωσιάσει αυτό: «Δεν είναι στο χέρι σας να ξεφύγετε από τον έλεγχο του Αλλάχ. Όταν έρθει η ώρα για τη λογοδοσία για την οποία σας έχουν προειπωθεί, θα σας αρπάξουν και θα σας φέρουν ενώπιον του Θεού σε κάθε περίπτωση, όπου κι αν βρίσκεστε. Για να ξεφύγεις από τον Θεό, θα πρέπει να φύγεις από το Σύμπαν του Θεού, για το οποίο έχεις την απαιτούμενη δύναμη. Αν νιώθεις ότι έχεις τη δύναμη, τότε μπορείς να χρησιμοποιήσεις αυτή τη δύναμη, αν θέλεις. »

47) Η λέξη Σουβάζ, όπως χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο, σημαίνει την καθαρή, άκαπνη κυρία και Νούχας είναι ο χονδροειδής καπνός χωρίς φλόγα. Αυτά τα δύο πράγματα, το ένα μετά το άλλο, θα είναι ελεύθερα πάνω στους άνδρες και jinn, όταν προσπαθούν να ξεφύγουν από την ευθύνη της Άλλαχ.

48) Αυτό αναφέρεται στην Ημέρα της Ανάστασης. Η έκρηξη των ουρανών συνεπάγεται χαλάρωση της πτειθαρχίας των ουρανών, διασπορά των ουράνιων σωμάτων, αναστάτωση του συστήματος των ουρανών. Και το νόημα του «κοκκινίσματος σαν κόκκινο δέρμα» είναι ότι κατά τη διάρκεια αυτής της μεγάλης αναταραχής όποιος κοιτάζει ψηλά προς τον ουρανό, θα αισθάνεται σαν ολόκληρος ο ουρανός να καίγεται.

49) Δηλαδή, «Σήμερα θεωρείτε αδύνατη την Ανάσταση. νομίζετε ότι ο Αλλάχ δεν έχει καμία δύναμη να το επιτύχει. Αλλά όταν θα έχει συμβεί και θα δείτε με τα μάτια σας ότι έχετε προειπωθεί, ποια από τις δυνάμεις του Αλλάχ θα αρνηθείτε τότε;

50) Αυτό εξηγείται από την ακόλουθη φράση: «Οι ένοχοι εκεί πρέπει να αναγνωρίζονται από τα πρόσωπά τους». Αυτό σημαίνει ότι σε αυτή τη μεγάλη συνάθροιση όπου όλες οι πρώτες και οι τελευταίες γενιές θα έχουν συγκεντρωθεί, δεν θα χρειαστεί να ρωτήσω ποιοι είναι οι ένοχοι, ούτε κανένας άνθρωπος ή jinn θα πρέπει να ερωτηθεί αν είναι ένοχος ή όχι. Τα απογοητευμένα πρόσωπα των ενόχων, τα τρομοκρατημένα μάτια τους, οι ενοχλημένες και ανησυχητικές τους αντιθέσεις θα είναι αρκετά για να αποκαλύψουν το μυστικό ότι είναι οι ένοχοι. Όταν ένα πλήθος που αποτελείται τόσο από τους ένοχους όσο και από τους αθώους, περικυκλώνεται από την αστυνομία, η ηρεμία και η ηρεμία των αθώων ανθρώπων και η μπερδεμένη και ενοχλημένη κατάσταση των ενοχών λένε με μια ματιά ποιος στο πλήθος είναι ο ένοχος και ο οποίος είναι αθώος.

51) Η πραγματική βάση του εγκλήματος σύμφωνα με το Κοράνι είναι ότι ο δούλος που ωφελείται από τις ευλογίες του Συντηρητή του. Θα πρέπει να υποθάλπει την παρανόηση ότι οι ευλογίες δεν έχουν απονεμηθεί από κανέναν, αλλά έχουν φτάσει σε αυτόν με δική τους βιούληση, ή ότι οι ευλογίες δεν είναι δώρο του Θεού αλλά καρπός της δικής του ικανότητας ή καλής τύχης, ή ότι είναι δώρο του Θεού, αλλά ο Θεός δεν έχει κανένα

δικαίωμα στους υπηρέτες Του, ή ότι ο ίδιος ο Θεός δεν του έχει κάνει αυτές τις χάρες, αλλά κάποιο άλλο ον του τις έχει κάνει.

52) Δηλαδή, «Στην κόλαση θα αισθάνονται καταπιεσμένοι με δίψα ξανά και ξανά. και θα ορμήσουν προς τις πηγές του νερού, αλλά θα βρουν μόνο βραστό νερό, το οποίο δεν θα ικανοποιήσει τη δίψα τους, και έτσι θα συνεχίσουν να περιπλανιούνται πέρα δώθε μεταξύ της κόλασης και των πηγών για πάντα

53) Δηλαδή, «Θα μπορέσεις ακόμη και εκείνη τη στιγμή να αρνηθείς ότι ο Θεός μπορεί να επιφέρει την Ανάσταση, μπορεί να σου δώσει μια άλλη ζωή μετά θάνατον, μπορεί να σε καλέσει να λογοδοτήσεις και μπορεί επίσης να κάνει αυτή την κόλαση στην οποία υποφέρεις τιμωρία σήμερα;»

54) «Ποιος φοβάται... Κύριε»: ο οποίος φοβάται τον Θεό σε ό,τι κάνει στον κόσμο και φοβάται την ευθύνη του ενώπιόν Του στη Μέλλουσα Ζωή. Όποιος έχει αυτή την πεποίθηση αναπόφευκτα θα αποφύγει να υπηρετήσει τις επιθυμίες του εαυτού του, θα αποφύγει να ακολουθήσει τυφλά κάθε μονοπάτι, θα διακρίνει μεταξύ της αλήθειας και του ψεύδους, της δικαιοσύνης και της αδικίας, καθαρής και ακάθαρτης, και της νόμιμης και της παράνομης, και δεν θα απομακρυνθεί σκόπιμα από την τήρηση των εντολών του Θεού. Αυτό είναι το πραγματικό έδαφος για την ανταμοιβή που αναφέρεται παρακάτω.

55) Από εδώ μέχρι το τέλος, η λέξη Αλάα' έχει χρησιμοποιηθεί τόσο για τις ευλογίες όσο και για τις δυνάμεις, και υπάρχει και μια πτυχή των αξέπαινων ιδιοτήτων. σε αυτό. Αν πάρουμε το πρώτο νόημα, το νόημα της επανάληψης της επωδού σε αυτό το πλαίσιο θα είναι: «Αν θέλετε να αρνηθείτε τις ευλογίες του Allah, μπορείτε να το κάνετε. Οι δίκαιοι σίγουρα θα λάβουν αυτές τις ευλογίες από τον Κύριο τους». Στη δεύτερη περίπτωση το νόημα θα ήταν: «Αν νομίζετε ότι είναι αδύνατο για τον Αιώνα δημιουργήσει τον Κήπο και να ευλογήσει τους δίκαιους υπηρέτες Του με αυτές τις γενναιοδωρίες σε αυτόν, μπορείτε να το σκεφτείτε. Ο Άλλαχ σίγουρα έχει τη δύναμη να κάνει αυτό το έργο και σίγουρα θα το επιτύχει».

قائمة المصادر والمراجع

أولاً : المصادر الأجنبية

Γ. Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ , ΚΟΡΑΝΙΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ , ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ , ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ , ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ , 1878.

Γ. Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ , ΚΟΡΑΝΙΟΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΑΒΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ , ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ (Επιδιωρθωμένη), ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ , ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ , 1886.

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα , Πρώτη Έκδοση Αθήνα 1978 .

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα , Δεύτερη Έκδοση (Επιδιωρθωμένη)Αθήνα 1987 .

Το Ιερό Κοράνιο και μετάφραση των Εννοιών Του στην Ελληνική Γλώσσα, Δεύτερη Έκδοση (Επιδιωρθωμένη) ΜεδίναΜουνάββαρα, 2000 .

ثانياً : المصادر العربية

القرآن الكريم، طبعة مجمع الملك فهد، المدينة المنورة ، ٢٠٠٠ م .

المنتخب في تفسير القرآن باللغة اليونانية، وزارة الأوقاف المصرية، المجلس الأعلى للشئون الإسلامية، القاهرة ٢٠٢٢ مصحف التبيان في متشابهات القرآن(منيلا بالأحكام التي تراعى لحفظ عند مد المنفصل وقصره)، إعداد ياسر محمد مرسي بيومي، راجعه وقدم له نخبة من علماء التجويد وعلوم القرآن.

مصحف المتشابهات اللفظية، حازم حمادة، الإصدار ١ ، على موقع الوحي في الشبكة العنكبوتية

Site: www.alwa7y.com

ثالثاً : المعاجم الأجنبية

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ , ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006

ΑΝΔΡΙΩΝΗΣ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ,2002

ΛΕΞΙΚΟ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ , εκδόσεις IAMBOΣ,2009

ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ , ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006 .

ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ ΥΠΕΡΛΕΞΙΚΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ,ΑΘΗΝΑ 1999.

Liddell & Scott (1940) A Greek–English Lexicon, Oxford: Clarendon Press

Liddell & Scott (1889) An Intermediate Greek–English Lexicon, New York: Harper & Brothers

رابعاً: المعاجم العربية:

المعجم المفهرس للstrukturen المشابهة لفظا في القرآن الكريم، محمد زكي محمد خضر ، الطبعة الأولى،
عمان، ٢٠٠١ هـ ١٤٢٢ م

المعجم المفهرس لمعاني القرآن الكريم، إعداد محمد بسام رشدي الزين، دار الفكر المعاصر، بيروت
١٩٩٥ هـ ١٤١٦ م.

معجم مفردات ألفاظ القرآن الكريم، الراغب الأصفهاني الطبعة الأولى، دار الكتب العلمية-
بيروت ١٩٩٧ هـ ١٤١٧ م.

مفصل آيات القرآن، ترتيب معجمي، تصنيف عبد الصبور شاهين، مؤسسة الرسالة ، الطبعة
الأولى ، بيروت ١٤١٤ هـ . ١٩٩٤

قاموس القرآن أو إصلاح الوجوه والناظائر في القرآن الكريم ، الحسين بن محمد الدمعاني، تحقيق
عبد العزيز سيد الأهل، دار العلم للملايين، بيروت.الطبعة الثالثة . ١٩٨٠

خامساً: كتب التفسير :

تراث الإسلام، تفسير الطبرى، جامع البيان عن تأويل القرآن لأبي جعفر محمد بن جرير الطبرى
(٥٣٢٠-٢٢٤ هـ)، تحقيق محمود محمد شاكر ، الطبعة الثانية، دار ابن تيمية، القاهرة.

تفسير القرآن العظيم للإمام الحافظ عماد الدين أبي الفداء إسماعيل بن كثير ، النسخة المقابلة
للنسخة الأذرية ونسخة دار الكتب، مؤسسة قرطبة، الجiza .

تفسير البحر المحيط، لمحمد بن يوسف الشهير بأبي حيان الأندلسى (المتوفى ٧٤٥ هـ) تحقيق
عادل أحمد وعلي محمد مغوض، دار الكتب العلمية ، بيروت ١٩٩٣ هـ ١٤١٣ م .

تيسير الوهاب المنان، تأليف الشيخ محمد بن أنطونيو الشيني (متوفى أول القرن الثاني عشر هجري)
شرح محمد أحمد الأسود الشنقطي، الطبعة الثانية . ١٤٠٥ هـ.

سادساً : - المراجع

Christian C., The Greek Qur'an: Scholarship and evaluations, Orientalia Suecana LXI Suppl. (2012)., "The Byzantine translation of the Qur'an from Nicetas of the eighth/ninth century CE and its role in the polemic Byzantium", Comparative Oriental Manuscript Studies Newsletter n. 8, 07/2014.

- حسن علي أحمد علي، أخطاء ترجمة القرآن الكريم، ترجمةبني إسرائيل وترجمة أهل الكتاب في نسخة مجمع الملك Τα Λάθη της Μετάφρασης του Κορανίου, των Μπάνι Ισραήλ, του Λαού της Βίβλου στο συγκρότημα του Βασιλιά Φάχντ خاص بالمؤتمر اليوناني الدولي الثاني، الأدب اليوناني في مصر كجسر بين حضارتين، الدورية الدولية العلمية لكلية اللغات والترجمة، أكتوبر ٢٠١٦ ص ١-٨٤.
- بعض إشكالية أخطاء ترجمة القرآن الكريم، أخطاء ترجمة "ما كان فيه التشابه (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن فيه زيادة حرف أو أكثر أو كلمة فأكثر عن الموضع المتأخر في ترجمة مجمع الملك فهد. الدورية الدولية العلمية لكلية اللغات والترجمة، العدد الحادي عشر، الجزء الثاني، يوليو ٢٠١٦. ص ٨٨ - ١٧٦.
- إشكالية أخطاء ترجمة الآيات المتطابقة الألفاظ في القرآن الكريم إلى اللغة اليونانية في ترجمة مجمع الملك فهد مع ترجمتين سابقتين باللغة اليونانية. مجلة كلية الآداب، جامعة بنها، أكتوبر ٢٠١٥ ، ص ٢١-١٣٥.
- إشكالية أخطاء ترجمة التعبيرات الزمنية في ترجمة القرآن لليونانية، وأخطاء ترجمة آيات متشابهة الألفاظ " ما كان فيه التشابه (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن مبدوء بحرف متأخر من حروف الهجاء ". كلية الآداب والعلوم الإنسانية، جامعة قنادة السويس. العدد الخامس عشر ديسمبر ٢٠١٥ ، ص ٢-١١٠.
- الأخطاء في ترجمة آيات متشابهة الألفاظ في القرآن الكريم إلى اللغة اليونانية" ما كان فيه التشابه (في آيات) بين كلمتين أو أكثر والموضع المتقدم في القرآن مبدوء بحرف متقدم من حروف الهجاء" ، المجلة العلمية لكلية الآداب جامعة أسيوط، العدد ٥٢، ٢٠١٤ م. ص ٩ - ١٢١.
- وهبة الزحيلي، التفسير المنير في العقيدة والشريعة والمنهج، المجلد الرابع عشر، (القدس؛ دمشق : دار الفكر ، 2009 م).
- سابقاً: كتب عامة:**
- أسرار التكرار في القرآن المسمى البرهان في توجيه متشابه القرآن، تأليف محمود بن حمزة الكرمانى (٥٥٠هـ)، تحقيق عبد القادر احمد عطا دار الفضيلة.
- البرهان في علوم القرآن ، بدر الدين محمد بن عبدالله بن بهادر الزركشي (المتوفى: ٧٩٤هـ) تحقيق محمد أبو الفضل إبراهيم، الطبعة الأولى، دار إحياء الكتب العربية ١٣٧٦-١٩٥٧م
- الإيقاظ لتنكير الحفاظ بالأيات المتشابهة الألفاظ، تأليف جمال عبد الرحمن- أبو أحمد، الطبعة الرابعة، دار طيبة، مكة ٤٢٥هـ/٢٠٠٤م

- الناسخ والمنسوخ لابي المنصور البغدادي تأليف: أبو المنصور عبدالقاهر البغدادي تحقيق، حلمي كامل عبد الهادي، دار العدوى، عمان، الأردن.
- الوجوه والنظائر لألفاظ كتاب الله العزيز ، تأليف الإمام الشيخ أبي عبدالله الحسين بن محمد الدامغاني ، تقديم وتحقيق عربي عبد الحميد ، دار الكتب العلمية بيروت
- الوجوه والنظائر في القرآن الكريم ، تأليف مقاتل بن سليمان البلخي (المتوفى ١٥٠ هـ) تحقيق حاتم صالح الصامن، الطبعة الأولى ، مركز ماجد للثقافة والتراجم - دبي ٢٠٠٦/١٤٢٧ م .
- الوجوه والنظائر في القرآن الكريم، سليمان بن صالح القرعاوي، المصدر مجلة البحث الإسلامية، العدد السابع والعشرون .
- آيات مشابهات الألفاظ في القرآن الكريم وكيف التمييز بينها، إعداد عبد المحسن بن حمد العباد البدر، الطبعة الأولى ، دار الفضيلة للنشر ، الرياض ١٤٢٣ هـ / ٢٠٠٢ م .
- دليل الآيات مشابهة الألفاظ في كتاب الله العزيز ، سراج صالح ملائكة. الطبعة الرابعة، جدة، ١٤٢٦ هـ / ٢٠٠٦ م.
- دليل الحفاظ في مشابه الألفاظ، في مشابهات القرآن الكريم وملحق به باب المشابهات في قصص الأنبياء، يحيى عبد الفتاح الزواوي ، الطبعة الثالثة، بورسعيدي ٢٠٠٧ .
- معاني القرآن وإعرابه للزجاج أبي إسحاق إبراهيم بن السري (المتوفى ٣١١ هـ) شرح وتحقيق عبد الجليل عبده شلبي ، عالم الكتب ، بيروت ١٩٨٨/١٤٠٨ م .
- نواسخ القرآن للعلامة ابن الجوزي ، تحقيق دراسة محمد أشرف علي الملباري ، المجلس العلمي لإحياء التراث الإسلامي ، المدينة المنورة.